БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 31 (3769). | Чоршанба, 14 февраль 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИ ХОДИМЛАРИГА, ГРУППА ВА ПОСТЛАРИ АЪЗОЛАРИГА, БАРЧА АКТИВЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети халқ контроли органларининг ходимларини ва барча активларини Совет давлатида контроль органлари тузилган куннинг 50 йиллиги билан самимий табриклайдилар ва қутлайдилар.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасидан кейин В. И. Ленин ташаббуси билан тузилган контроль органлари давлат ва хўжалик аппарати фаолиятини йўлга қўйишда, меҳнаткашларни жамият ишларини бошқаришга жалб этишда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қўлида энг муҳим воситаларнинг бири бўлди, бу органлар СССРда социализм қуриш учун курашда катта роль ўйнади.

Халқнинг контроль қилиш ҳуқуқи — социализмнинг меҳнаткашларга берган энг буюк афзалликларидан биридир. Бизнинг давлатимиз кенг кўламдаги жамоат контролидан астойдил манфаатдордир.

Халқ контроли органлари Совет ҳокимияти йилларида партия раҳбарлигида буюк ижтимоий кучга айланди, миллионларча ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари уларнинг фаолиятида актив қатнашмоқдалар. Контролнинг оммавийлиги, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида контролнинг систематик равишда амалга оширилиши, контроль натижаларининг ҳаммага маълум қилиниши халқ контроли органларининг социалистик экономикани бутун чоралар билан юксалтириш, давлат интизоми ва социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш учун курашда партия ва давлатга самарали ёрдам кўрсатиши, совет кишиларининг онгига ўз мамлакатининг хўжайини туйғуларини, ҳар бир гражданнинг жамият иши учун юксак жавобгарлиги туйғуларини сингдириши учун уларга имконият яратиб беради.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети халқ контроли органларининг ходимлари коммунизм қурилиши улуғ ишига бундан буён ҳам фидокорона хизмат қилишларига қаттиқ ишонадилар.

Азиз ўртоқлар, сизларнинг Совет Социалистик Ватани бахт-саодати йўлидаги масъулиятли ва олижаноб ишингизда янгидан-янги катта муваффақиятларга эришувингизни тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ХАЛҚ НАЗОРАТИ

Ватанимизнинг равнақи, гуллаб-яшнаши йўлида фидокорона меҳнат қилаётган халқ назорати органлари ташкил этилганига эллик йил тўлди. Шу давр мобайнида халқ назоратчилари жуда катта, шарафли йўлни босиб ўтдилар, ўзларининг жанговар йилномаларини яратдилар. Улар мардона меҳнатлари, қаҳрамонона ишлари, ҳамиша ҳушёр ва сезгирликлари, ўз таъсир кучларининг ўткирлиги туфайли Коммунистик партиямиз ва халқимизнинг чексиз меҳр-муҳаббатига сазовор бўлдилар.

Партиямиз ва давлатимизнинг асосчиси Владимир Ильич Ленин жаҳонда биринчи ишчи-деҳқонлар давлатини бошқаришнинг асосий масалаларини ишлаб чиқаётганида ишлаб чиқариш ва тақсимотни умумхалқ иштироки билан жуда қаттиқ ҳисобга олиб бориш ва назорат қилиб туришга ғоят катта аҳамият берган эди. Социализм-аввало ҳисобга олиб боришнинг ўзидир, — деган эди В. И. Ленин, — чунки ҳисобга олиб бориш ва назорат қилиб туриш коммунистик жамият ишининг тўғри бориши учун керакли асосий талабдир.

Шу тариқа В. И. Ленин халқ назоратининг мамлакат ва давлат ҳаёти учун нақадар зарур эканлигини, унинг жуда катта сиёсий, иқтисодий ҳамда хўжалик аҳамиятини ҳар тарафлама пухта асослаб берди.

Халқ назорати органлари-жаҳонни ларзага солган ва инсоният тарихида янги даврни очиб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг мевасидир. Бу ташкилотлар Октябрь революцияси билан деярли бир вақтда вужудга келди ва ривожланиб борди. 1918 йилнинг 31 январида, яъни Октябрь революцияси ғалабасидан сўнг сал фурсат ичида Халқ Комиссарлари Советининг Марказий назорат коллегиясини ва маҳаллий назорат органларини тузиш тўғрисида В. И. Ленин имзолаган декрети эълон қилинди. Шундан сўнг Совет давлатида назорат органларини тузиш бошлаб юборилди.

В. И. Ленин халқ назорати органларининг ишига ҳам жуда катта, давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим иш деб қаради, уларнинг фаолиятини мунтазам равишда, диққат ва эътибор билан кузатиб турди. Айни замонда у назорат органларининг бошқарув системасидаги ўрни ва ролини белгилаб берди, бу органлар ишини қай йўсинда тўғри ташкил этишнинг принципиал асосларини ишлаб чиқди. В. И. Ленин халқ оммасининг жонли ижодкорлигига ҳамиша катта аҳамият берарди. У халқ назорати органларининг тузилишини ҳам омманинг жонли ижодкорлиги, Улуғ Октябрь яратган янги жамият тараққиётининг асосий омили деб ҳисоблади, меҳнаткаш халқ ўз давлат назоратини яратиши лозимлигини, юз минглаб ва миллионлаб кишилар ишчи-деҳқон инспекцияси мактабини ўташлари кераклигини алоҳида таъкидлади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати улуғ доҳийнинг доно кўрсатмаларига амал қилган ҳолда, халқ назорати органлари фаолиятини тобора ривожлантириб бормоқдалар, уларнинг таъсирчанлиги ва жанговарлик қобилиятини ошириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилмоқдалар, бу органлар ишига раҳбарлик қилиб, уларга ҳамиша амалий ёрдам бериб келмоқдалар. Социалистик назоратни ташкил этиш ҳақида В. И. Ленин белгилаб берган қатъий қоидалар назорат органларимизнинг мақсадларини, иш методлари ва шаклларини ҳозирги кунда ҳам белгилаб бераётган асосий қўлланма бўлиб қолди. Партия ижрони текшириш, назорат системасини ва унинг ташкил этилишини такомиллаштириш масалаларини ўзининг съездларида, Марказий Комитет пленумларида неча марталаб кўриб чиқди, буларни ҳозирги замон талабларига, коммунистик жамият қурилишининг янги вазифаларига мувофиқлаштириб келди. Бунда партия ҳар доим ленинча назоратни уюштириш принципларига қатъий амал қилди. 1965 йил декабрь ойида КПСС Марказий Комитетининг Пленумида партия-давлат назорати органларини халқ назорати органларига айлантириш тўғрисида қарор қабул қилинди. Натижада назорат органларининг фаолияти, иш ҳажми кенгайди, Ленин айтганидек, уларда юз минглаб ва миллионлаб кишилар фаол иштирок қилабошладилар. Бу органлар халқнинг, меҳнаткаш омманинг чинакам назорат органларига айланди.

Бизда мамлакатнинг ва давлатнинг ҳақиқий хўжайини меҳнаткаш халқ ҳисобланади. Социалистик давлатда халқ учун чексиз имкониятлар яратилган. Давлатни бошқариш, мамлакатни ривожлантириш ишларининг ҳаммасини халқнинг ўзи бажаради. Бутун ҳуқуқ, шу жумладан назорат қилиш ҳуқуқи ҳам халқникидир. Мамлакатимизнинг ишчи, деҳқон, хизматчиларидан 7 миллионга яқин киши халқ назорати комитетларининг ўзида, халқ назорати группалари ва постларида штатсиз ходим бўлиб ишлаётган экан, миллионлаб меҳнаткашлар эса касаба союзларининг жамоат назоратида, «Комсомол прожектори» ва бошқа ташкилотлари ишларида қатнашаётган экан, бу ҳол омманинг ўз назорат органларига нечоғлик катта аҳамият билан қараётганлигининг ёрқин далилидир.

Бизнинг областимизда ҳам халқ назорати органларида ўн минглаб кишилар фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Назорат органларимиз маҳаллий партия ташкилотларининг раҳбарлигида жуда катта ва фойдали ишларни амалга оширишяпти. Улар кенг меҳнаткашлар оммасининг куч-ғайратига таянган ҳолда мамлакатимизда коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш ишида олдинги сафда бормоқдалар. Назорат органларининг штатсиз бўлим ва комиссиялари, штатсиз ходимлари қилаётган ишлар диққатга сазовордир. Областимиздаги халқ назорати комитетлари ҳузурида 97 та штатсиз бўлим ва комиссия бор. Уларда 854 киши жамоатчилик асосида ишлаяпти. Ҳозир областимиздаги халқ назорати группалари ва постлари ишида 20 мингдан ортиқ киши фаол қатнашмоқда.

Назорат органларининг ходимларини завод ва фабрикаларда, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхоз ва совхозларнинг далаларида, турли муассасаларда тез-тез учратиб туриш мумкин. Улар ҳамма жойда ишлаб чиқаришга актив равишда аралашиб турадилар, йўл қўйилаётган камчиликларни вақтида тузатишга ёрдам берадилар, социалистик қонунчилик ва давлат интизомига ҳамма жойда қатъий риоя қилинишини кузатадилар, бюрократизм, кўзбўямачилик, исрофгарчилик, халқ ва давлат мулкини талон-торож қилишликка қарши кескин ва шафқатсиз курашадилар. Айни чоқда улар маҳаллий ташкилот ва муассасаларда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини пасайтириш, иш шароитини яхшилаш, моддий манфаатдорликни ошириш, ишлаб чиқаришни юксалтиришга қаратилган ички имкониятлардан кенг фойдаланиш, ташаббускорликни кучайтириш ва бошқа масалаларда амалий ёрдам кўрсатмоқдалар.

Коммунистик қурилиш мамлакатимизда кенг авж олган ҳозирги шароитда халқ назорати катта ижтимоий куч бўлиб қолди. У қилган яхши ишлар жуда кўп. Бироқ, КПСС XXIII съезди қўйган вазифалар, коммунистик қурилиш манфаатлари халқ назорати фаолиятини янада активлаштиришни, омма билан алоқани тағин ҳам мустаҳкамлашни, назорат қилиш усулларини мунтазам такомиллаштириб боришни талаб қилади.

Маҳаллий партия ташкилотлари назорат органларига бундан буён ҳам доимий раҳбарлик қилишлари, уларнинг ишидан ҳар куни хабардор бўлиб туришлари, халқ назорати обрўйини кўтариш ва уларнинг таъсирчанлигини ошириш ҳақида мунтазам ғамхўрлик қилишлари, уларнинг ишига амалий ёрдам бериб туришлари лозим. Чунки халқ назорати органлари партия ташкилотларининг бевосита ёрдамчиларидир.

Халқ назорати органлари ва уларнинг кўпсонли активлари совет халқининг коммунистик жамият қуришдан иборат улуғвор ишида бундан сўнг ҳам фаол қатнашадилар, Коммунистик партия белгилаб берган буюк вазифаларни амалга оширишда ташаббус кўрсатиб ишлайдилар, ўзларининг жанговар қобилиятлари ва таъсир доираларини янада кенгайтириб борадилар.

Ленинча халқ контролимиз тобора оммавийлашиб, буюк ва қудратли ижтимоий кучга айланаверсин!

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Республика халқ контроли органларидаги актив ва самарали ишлари учун ҳамда Совет давлатида контроль органлари тузилган куннинг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан, республика халқ контроли органларининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлари ва активларидан катта бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Мукофотланганлар орасида Тошкент шаҳри ва Тошкент областидан қуйидагилар бор:

1. **Оқилов** Ўктам—халқ контроли группасининг раиси, Тошкент шаҳридаги 6-нон заводининг смена мастери.

2. **Анорқулов** Аҳмаджон—Тошкент область, Янгийўл шаҳар халқ контроли комитетининг раиси.

3. **Аҳмедбеков** Энвер Керимович—Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

4. **Аҳмедов** Карим—халқ контроли группасининг раиси, Тошкент область, Калинин районидаги Охунбобоев номли колхознинг ер тузувчиси.

5. **Барсуков** Алексей Яковлевич—Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг бош инспектори.

6. **Бугланов** Аюша Базирович—Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг инспектори.

7. **Гайдуров** Николай Павлович—Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ контроли комитети меҳнаткашлар шикоят ва таклифлари штатсиз бюросининг мудири.

8. **Еникеев** Муҳтор Валиевич—Тошкент шаҳар халқ контроли комитети штатсиз бўлимининг мудири, врачлар малакасини ошириш институтининг старший ўқитувчиси.

9. **Иванов** Семен Васильевич—Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ контроли комитети штатсиз бўлимининг мудири.

10. **Иванова** Наталья Михайловна—Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори, «Средазтрансспецстрой» тресги лабораториясининг бошлиғи.

11. **Қодиралиев** Рустам Исмоилович—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

12. **Кирилин** Евгений Иванович—Тошкент область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

13. **Крижевич** Сергей Павлович—Халқ контроли группасининг раиси, Олмалиқдаги Ленин орденли В. И. Ленин номидаги кон-металлургия комбинатининг бош энергетиги.

14. **Маматов** Акром—халқ контроли группасининг раиси, Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхози нефть базасининг мудири.

15. **Макаревич** Александр Федорович—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

16. **Махров** Александр Петрович—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети бўлим мудирининг ўринбосари.

17. **Меркулов** Михаил Федорович—халқ контроли группасининг раиси, Тошкент шаҳридаги «Ўзбексельмаш» заводи граждан мудофаасининг бошлиғи.

18. **Мирқосимов** Мурод Мирҳожиевич—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг бўлим мудири.

19. **Муҳитдинов** Сидиқ—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

20. **Муҳитдинов** Шариф Комилович—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори, Тошкент область госстрах бошқармасининг бўлим бошлиғи.

21. **Одинаев** Йўлчи—халқ контроли группасининг раиси, Тошкент область, Орджоникидзе районидаги «Бўстонлиқ-13» боғдорчилик—узумчилик совхозининг бош агрономи.

22. **Пургалиев** Лев Яковлевич—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг референт-юристи.

23. **Путтиев** Акбар Хўжаевич—Тошкент область Халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

24. **Сафронов** Иван Яковлевич—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

25. **Суханова** Нина Никитична—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори, Ўрта Осиё темир йўли врачлик-санитария хизмати бошлиғининг ўринбосари.

26. **Тожихўжаев** Ғани Тожиевич—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

27. **Толипов** Маъруф—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг бўлим мудири.

28. **Таранов** Гавриил Андреевич—Тошкент область, Чирчиқ шаҳар Халқ контроли комитети штатсиз бўлимининг мудири.

29. **Турсунов** Қўчқор—Главташкентстрой Халқ контроли комитетининг раиси.

30. **Ҳожибоева** Сония Мирзаевна—Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

31. **Чурилин** Василий Кириллович—халқ контроли группасининг раиси, Тошкент шаҳридаги 1-автопаркнинг старший инженери.

32. **Шабаева** Софья Аҳмедовна—Тошкент шаҳар, Ленин район халқ контроли комитетининг раиси.

33. **Шамсиддинов** Яҳё Шайхутдинович — Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

ТОШКЕНТ ШАҲАР XVIII ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Кеча Алишер Навоий номли академик Катта театрда Тошкент шаҳар XVIII партия конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси состави зўр кўтаринки руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Конференцияда Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов шаҳар партия комитетининг иши ҳақида ҳисобот доклади қилди.

Ўзбекистон КП шаҳар ревизия комиссияси иши ҳақида унинг раиси В. А. Дарвин ҳисобот доклади қилди.

Музокараларда Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари И. П. Турсуметов, 153-трест партия комитетининг секретари Н. А. Орлов, Тошкент Давлат университети ректори С. Х. Сирожиддинов, шаҳар ижроия комитети раиси Х. А. Асомов, Тошкент тўқимачилик комбинатининг директори З. А. Абдуллаев, «Главташкентстрой» бошлиғи В. С. Скребнев, Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Б. Ғ. Ҳалилов, ёзувчи Асқад Мухтор, Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари Т. И. Акимова, шаҳар халқ контроли комитетининг раиси М. Х. Қурбонов, Октябрь районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-мактаб илмий бўлимининг мудири З. Ҳамидхўжаева, шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Э. А. Умаров, Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошкармаси бошлиғининг ўринбосари К. А. Максимов ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Конференцияда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов сўзлади.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлар Р. Қ. Қурбонов, Ё. С. Насриддинова, И. Г. Анисимкин, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Н. Г. Ляшченко, М. А. Абдураззоқов, М. Т. Турсунов, КПСС Марказий Комитети сектор мудири Т. Н. Осетров, Тошкент область ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайхов, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари А. С. Пономарев, область партия комитетининг секретарлари К. Н. Бекаев, П. В. Костриков ва Х. Р. Мусахонова ўртоқлар иштирок этдилар.

Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг ҳисобот доклади юзасидан конференция резолюция қабул қилди ва ревизия комиссиясининг докладини тасдиқлади.

Конференция Ўзбекистон КП шаҳар комитети ва ревизия комиссиясини сайлади.

(Конференция ҳақидаги батафсил ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида босилади).

Н. В. ПОДГОРНИЙ ДАНГ КУАНГ МИННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 12 февралда Кремлда Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг Совет Иттифоқидаги доимий ваколатхонаси бошлиғи Данг Куанг Минни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди. Бу суҳбат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

Миллий озодлик фронти марказий комитети президиумининг топширувига биноан, Данг Куанг Минь кенг халқ оммасининг мадади билан америкалик интервенциячилар ва уларнинг Сайгон қўғирчоқлари қўшинларига мардонавор зарба берган Жанубий Вьетнам озодлик армияси ва партизанларининг актив ҳаракатлари тўғрисида Н. В. Подгорнийга гапириб берди.

Н. В. Подгорний Жанубий Вьетнам халқининг мардлиги ва қаҳрамонлигига, унинг ватан озодлиги ҳамда мустақиллиги учун курашдаги сўнмас руҳига қойил қолганлигини билдирди ва америкалик агрессорлар ҳамда уларнинг малайларига қарши курашда эришилган янги ҳарбий ва сиёсий муваффақиятлар туфайли совет халқининг қизғин табрикларини Миллий озодлик фронти марказий комитетига, Жанубий Вьетнамнинг барча ватанпарварларига топширишни Данг Куанг Миндан илтимос қилди.

Данг Куанг Минь Вьетнам халқининг америкалик босқинчиларга ва уларнинг Сайгон малайларига қарши олиб бораётган курашини изчиллик билан ҳар томонлама ва қатъий қўллаб-қувватлаётганликлари учун Миллий озодлик фронти марказий комитети номидан СССР Олий Советн Президиумига ва совет халқига чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилди.

(ТАСС).

ҲАР БИР ХЎЖАЛИКДА ТУТЧИЛИК ЗВЕНОСИ БЎЛСИН

Хўжалик ҳисобида ишловчи механизациялашган звенолар Тошкент области колхоз ва совхозларининг иш фаолиятида мустаҳкам ўрин эгаллади. Бундан бир неча йил муқаддам пахтачилик хўжаликларида дастлабки ана шундай звенолар ташкил этилган эди. Уларнинг ижобий роли тез орада намоён бўла бошлади. Шундан сўнг сабзавотчилик, озуқа экинлари ва картошка етиштириш соҳаларида ҳам худди шундай звенолар ташкил этилди.

Бизнинг колхозимиз шаҳар атрофида жойлашган. Зиммамизга Тошкент шаҳри меҳнаткашларини сабзавот, картошка, мева, узум ва чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлаш вазифаси юклатилган. Биз тажрибада шунга ишонч ҳосил қилдикки, фақат механизация ёрдамида маҳсулотнинг таннархини кескин арзонлаштириш, унинг миқдорини кўпайтириш мумкин. Бундан бир неча йил илгари колхозимизда хўжалик ҳисобида ишловчи комплекс механизациялашган бригада ташкил этилган эди. Унинг составида сут ва гўшт, озуқа етиштирувчи звенолар бор эди. Бригада чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирди, беда, маккажўхори ва илдиз-мевали экинлар ҳосилдорлигини оширди.

Бултур биз биринчи марта нарядсиз система асосида ишловчи ва сабзавот ҳамда картошка етиштирувчи механизациялашган звенолар туздик. Улар қандай ишлаганлигини йил якунидан билиб олиш мумкин. Колхоз аъзолари давлатга сабзавот ва картошка сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажардилар.

Маълумки, хўжаликларда мавсумий пиллачилик звенолари ишлаб келаяпти. Уларнинг ҳар бири икки қутидан ипак қурти уруғи боқади. Бу соҳада ҳам звено системаси ўзининг устунлигини кўрсатди. Лекин бу система барча масалаларни тўла ҳал қилиш имконини бермайди. Чунки, тут кўчатларни экиш эгасизлантирилган. Бу иш алоҳида кишилар зиммасига юклатилмаган. Шу сабабли пиллачиликнинг озуқа базаси учун ҳеч ким жавоб бермайди. Ипак қуртини боқишда гарчи меҳнат звено системаси асосида ташкил қилинган бўлса ҳам, бу мавсумий характерга эга.

Хўш, нима қилиш керак? Илғор пиллачилар, колхозимиз раҳбарлари тутчилик звенолари ташкил қилишни таклиф этишди. Звенога раҳбарлик қилишни эса менга топширишди. Мен бир неча йилдан буён тут ўстириш билан шуғулланиб келмоқдаман. Бу иш менга жуда маъқул келади.

Биз масаланинг ҳамма томонини ўйлаб кўрганимиз йўқ. Энг муҳими тут дарахтларини конкрет одамларга бириктиб қўйдик ва улар бунинг учун жавоб берадилар. Барг фақат уларнинг рухсати билан кесилади. Гарчи бу у қадар муҳим тадбир бўлмаса ҳам тут барги етиштиришни кўпайтириш, давлатга пилла сотиш планини ошириб бажаришга ёрдамлашмоқда.

Биз ўтган йилнинг натижаларини якунлар эканмиз, хўжалик ҳисобида ишловчи механизациялашган тутчилик звенолари ташкил қилиш керак деган хулосага келдик. Бу звенолар шартнома асосида ишлайди. Колхозимизда бундай звенолар ташкил қилинди. Шартномада правлениенинг вазифалари белгиланган, звено аъзолари нималар қилиши зарурлиги кўрсатилган. Звенога 20 гектар тутзор ва 3 мингта катта ёшдаги тут дарахти бириктиб қўйилган.

Звено аъзоларининг сони кўп эмас. Улар уч кишидан иборат. Звенонинг ҳар бир аъзосига қатъий ойлик иш ҳақи белгиланган. У бутун йил давомида ана шу ҳақни олиб боради. Звенонинг қиладиган ишлари миқёси жуда кенг: бир йилда уч марта — баҳорда, ёзда ва кузда тутзорларни ҳайдаш, тут дарахтларининг тагини чопиш ва қазиш керак. Бундан ташқари, уларни ўз вақтида суғориш, белгиланган муддатларда минераль ва маҳаллий ўғитлар солиш даркор.

Ипак қурти боқиладиган ойлар энг қизғин иш палласи ҳисобланади. Бу вақтда звено аъзолари барг кесишади. Маълумки, қуртлар то тўрт ёшга киргунча барг кам талаб қилинади. Қуртлар катта ёшга кирган вақтда уларни кеча-кундуз бирдек жадал боқишга ва бинобарин, ҳар куни жуда кўп миқдорда барг қирқишга тўғри келади. Шундай қилинмаса қурт баргга тўймай қолади. Биз барг қирқишга эрталаб соат 5 да киришиб, уни соат 7 гача давом эттирамиз. Кечқурун эса барг қирқишни соат 7 да бошлаб 10 да тугаллаймиз. Бу вақтда ҳаво салқин бўлади ва барг тез сўлимайди.

Звено аъзолари барг қирқишади, уни боғлашади. Барг қирққанда тут дарахтларининг шикастланмаслигига алоҳида эътибор берамиз. Қирқилган барг боғламларини звеноларга етказиб берамиз. Бултур тутчилик звеномиз етиштирилган барг учун ҳақ олмас эди, шу сабабли биз баргни тортмасдан берардик. Эндиликда биз учун қатъий план белгиланган — ҳар гектар тутзордан 8 тоннадан, ҳар туп катта ёшдаги тут дарахтидан 20 килограммдан барг олишимиз лозим. Шу туфайли бу йил баргни тортиб берамиз. Бошқа соҳалардаги звенолар сингари биз ҳам барг етиштиришни кўпайтиришга ҳаракат қиламиз.

Шу нарса қувончлики, колхозимизда баргнинг таннархи планда белгиланганига нисбатан арзонроқ бўлаяпти, унинг бир тоннасининг баҳоси 40 сўмдан камроққа тушаяпти. Шартномага мувофиқ звено аъзолари пландагидан ортиқча етиштирилган барг қийматининг 50 процентини оладилар. Шундай қилиб, биз барг етиштиришни кўпайтиришдан моддий манфаатдормиз.

Ҳар бир тутчилик звеносига 10 — 12 тадан пиллачилик звеноси бириктиб қўйилган. Тутчилик звенолари ўзларига бириктилган пиллачилик звеноларини барг билан таъминлайди. Маълумки, агар ипак қурти баргга тўймаса пилланинг ҳосили кам бўлади. Борди-ю, қурт нормол боқилса, уни парвариш қилиш қоидаларига тўла риоя қилинса пилла ҳосили мўл бўлади. Масалан, бултур колхозимиз ҳар қўти уруғдан 71 килограммдан пилла олди. Пиллачилик звеноларининг аъзолари пландан ташқари етиштирилган пилла қийматининг 50 процентини оладилар. Бизга эса ана шу ортиқча маҳсулот қийматининг 15 проценти берилади. Бинобарин бизнинг даромадимиз икки томонлама — юқорида айтилганидек барг етиштиришни кўпайтириш йўли билан ва пилладан мўл ҳосил олиш йўли билан кўпайиши мумкин. Эндиликда бизнинг ҳар биримиз пиллачилик звеноларига қилинадиган талабга эътибор билан муносабатда бўламиз, уларга сифатли баргни ўз вақтида етказиб беришга ҳаракат қиламиз.

Бизнинг тутчилик звенолари ташкил қилиш борасидаги таклифларимиз шулардан иборат. Бу соҳада бизга район пиллачилик бўлими ва область пиллачилик бошқармасининг ходимлари, пиллачилик илмий-текшириш институтининг илмий ходимлари катта ёрдам беришди. Район пиллачилик бўлимининг участка агрономи Мария Александровна Бережнева колхозимизда кўп йиллардан буён ишлаб келмоқда. Ўртоқ Бережнева бизга ишни тўғри ташкил қилишда ёрдам беради, билмаганимизни ўргатади, барг етиштиришни кўпайтириш, тут дарахтларидан тўғри фойдаланиш йўлларини кўрсатади.

Ўйлайманки, пиллачилик идораларининг ходимлари, пиллачилик илмий-текшириш институтининг илмий ходимлари тутчилик звенолари ташкил қилишда ҳам бизга зарур бўлган барча ёрдамини берадилар. Чунки, бу янгилик бўлиб, кутилмаган қийинчиликларга дуч келишимиз мумкин.

Биз тутчилик звенолари ташкил қилиш пилла етиштиришни кўпайтириш ва унинг таннархини камайтиришга самарали таъсир қилади деб ишонамиз. Пиллачиликнинг озуқа базаси хўжалик ҳисобида ишловчи механизациялашган звенолар қўлига ўтиши муваффақиятни таъминлайди.

А. МАЛИКОВ,
Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз тутчилик звеносининг бошлиғи.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

БУЮК ИЖТИМОИЙ КУЧ

БУГУН ХАЛҚ КОНТРОЛИ ОРГАНЛАРИ ТУЗИЛГАНИГА 50 ЙИЛ ТУЛДИ

Ушбу суратда сиз областимиз илғор халқ назоратчиларидан: олмалиқлик пенсионер П. Таранов (олдинги қатор чапдан), паркентлик шахсий пенсионер О. Сибғатуллин, Тошкентдаги 1-нон заводи халқ контроли группасининг аъзоси М. Гуткин, «Юлдуз» тикувчилик фирмаси халқ контроли группасининг раиси Г. Каспаров, Тошкент шаҳар халқ контроли комитети саноат бўлимининг штатсиз инспектори К. Рязанова, Бекобод таксомотор парки халқ контроли группасининг раиси К. Чупин (иккинчи қатор чапдан), ўртачирчиқлик жамоатчи инспектор С. Маслов, Тошкент область халқ контроли комитетининг штатсиз бўлим мудири П. Орешин ва Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхози халқ контроли группаси раиси А. Маматов ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

ХАЛҚЧИЛ ВА ИЗЧИЛ

Мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари қатори областимиз назоратчилари ҳам халқ контроли органлари ташкил топганига 50 йил тўлганлигини нишонлайдилар. Бу қувончли дамларда ҳар биримиз эл ва Ватан иши учун жон куйдириб меҳнат қилаётган минг-минглаб назоратчилар ўз қилган ишларимизга якун ясаймиз, келгуси йил режаларини белгилаймиз.

Шуни мамнуният билан қайд қилиш керакки, оммавий ва ҳақиқий халқ контролини вужудга келтириш тўғрисидаги Ленин орзулари амалга ошмоқда. Мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини қуриш учун кураш авж олдириб юборилган ҳозирги пайтда халқ назоратининг роли айниқса ортди.

Социалистик қурилишнинг ҳар бир босқичида меҳнаткашларни контроль ишларига жалб этишнинг ташкилий формалари ҳар хил бўлди. Бу формалар бажарилаётган иш ва ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар доирасига қараб, ўзгариб турди. Лекин халқ контроли қайси бир усулда бўлмасин унинг коммунистик қурилиш вазифаларини бажаришга қаратилган мазмуни ўзгармасдан қолаверди.

Халқ контроли системасини ташкил этишнинг асосий звеноси группа ва постлардир. Колхоз ва совхозлар, корхона ва ташкилотлар, муассасалардаги контроль комитетлари кенг тармоқда иш олиб бормоқдалар. Улар халқ хўжалигининг барча соҳаларида ишларнинг боришини чуқур назорат қиладилар. Жойлардаги асосий ишлар штатсиз ва жамоатчи ходимлар томонидан бажарилаётганлиги халқ контроли органларининг оммавийлигини таъминламоқда.

Фақат областимизнинг ўзидагина халқ контроли комитетлари қошида 97 штатсиз бўлим ва комиссиялари бор. Уларда 854 киши жамоатчилик асосида иш олиб бормоқда. Агар бундан беш йил илгари областдаги халқ контроли группалари ва назорат постларининг 13575 аъзоси бор бўлса, ўтган йилнинг охирига келиб, уларнинг сони 20657 кишига етди.

Халқ контроли органлари ўз фаолиятларида «Комсомол прожекторлари»га суяниб ҳам катта ишларни бажармоқдалар. Комсомоллар касаба союз активлари билан биргаликда корхоналар, колхоз ва совхозларда оммавий рейдлар, текширишлар ўтказмоқдалар.

Шуни айтиш керакки, халқ контроли фаолиятининг асосий мағзини моддий ресурслар ва пул маблағларидан қандай фойдаланилаётганлигини текшириш, социалистик давлат интизоми ва қонунчиликка риоя қилинишини кузатиш, бюрократизм, кўзбўямачиликка қарши кураш, тежамкорлик, иқтисод қилиш учун бошланган ҳаракатни кучайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини ошириш сингари масалалар ташкил этади. Халқ контроли органлари бундай вазифаларни бажариш учун тегишли ваколатга эгадирлар.

Оммавий текширишларда фақат комитетлар ва халқ контроли группаларигина эмас, балки, мутахассислар ва жамоатчилар ҳам кенг равишда иштирок этадилар.

Областимиз назоратчилари халқ хўжалигида тежамкорлик ва иқтисод қилиш учун бошланган курашда айниқса, актив қатнашмоқдалар. Ўтган йили областда 1774 саноат корхонаси, қурилиш, автотранспорт, алоқа, савдо, коммунал хўжалик хизмати ташкилотлари, колхоз ва совхозлар иқтисод қилиш учун бошланган оммавий кўрик ва тежамкорлик курашида қатнашдилар. Бу ташкилотларда 2865 кўрик комиссияси ташкил этилиб, уларга 20 минг 715 киши жалб этилди. Йил охирига келиб кўрик қатнашчиларининг сони 134 минг 592 кишига етди.

Улуғ Октябрь байрами арафасида кўрик қатнашчилари, айниқса, активлик кўрсатдилар. Кўпгина корхона ва ташкилотларда коллективдаги ҳар уч кишидан бир киши кўрикда иштирок этди. Кўрик давомида хомашё, материаллар, пул ресурслари, электр қуввати ва ёқилғини тежаб қолишга, меҳнаткашларнинг турмуш ва иш шароитларини яхшилашга ёрдам берадиган 29 мингдан ортиқ таклиф тушди. Бу таклифларнинг деярлик 80 процентга яқини ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Ана шу ҳисобда иқтисод қилинган маблағ йил давомида 56,4 миллион сўмга етди.

Таклифларнинг жуда кўп қисми ишлаб чиқаришдаги оғир меҳнат жараёнларини механизациялаштиришга қаратилган. Уларнинг ишлаб чиқаришга жорий қилиниши кўплаб кишиларни оғир қўл меҳнатидан озод бўлиши ва бошқа ишларга жалб этилишига ёрдам беради. Маъмурий бошқарув аппаратларини ихчамлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган таклифлар ҳам кўплаб фойда келтирди.

Ўтган йили областда 180 миллион киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди.

Кўрик давомида ўрнатилмай қолиб кетган ускуналардан фойдаланиш масаласига ҳам катта эътибор берилди. Кўрилган тадбирлар туфайли йил охирига келиб ўрнатилмаган ускуналар йил бошидагига қараганда 7,5 миллион сўмга камайди. Шу жумладан, ортиқча ускуналар сони деярлик икки баравар камайди. Кераксиз ускуналардан 7,5 минг сўмлиги сотилди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Текширишнинг яхши натижа бериши учун бу ишга ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўриш керак бўлади. Қаерда партия ташкилотлари группалар тўғрисида ғамхўрлик қилиб, уларни ишчан, қобилиятли кадрлар билан мустаҳкамлашга эътиборни кучайтирса, ўша ерда контроль ишларига кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этиш ва кўзланган мақсадга эришиш мумкин бўлади. Энг биринчи навбатда группа ишини тўғри планлаштиришга аҳамият бериш зарур. Сўнгра партия ташкилоти ана шу план асосида ўтказилаётган ишларни назорат қилиб бориши ва ўз вақтида керакли ёрдам бериб туриши керак. Ишни ана шу усулда ташкил этаётган партия ташкилотлари группаларнинг фаолиятини мўлжалланган мақсадга қаратишга эришмоқдалар.

Бу жиҳатдан Юқори Чирчиқ районидаги «Правда», «Ленинобод», «Ленинский путь» колхозлари партия ташкилотлари иши диққатга сазовордир. Бу колхозларнинг партия комитетлари ўз йиғилишларида халқ назоратчилари томонидан ўтказилаётган текширишларнинг натижаларини тез-тез муҳокама қилиб, тегишли чора ва тадбирларни белгилаб турадилар. Халқ контроли группалари составида коммунистлар айниқса, активлик кўрсатадилар.

Бугунги кунда Олмалиқдаги тоғ-металлургия комбинатининг Қалмоққир кони, қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, Бекобод пахта тозалаш заводи, Янгийўл пойафзал фабрикаси, 13-Бўстонлиқ совхози, Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз ва бошқа жойлардаги халқ контроли группаларининг ҳам самарали меҳнат қилаётганликларини қувонч билан қайд қиламиз.

Халқ назоратчиларига доимий ёрдам кўрсатиб, уларнинг ўз малакаларини ошириб боришларига кўмаклашиш, ҳарбир ишда қуллаб-қувватлаш назоратчиларда коллектив билан ишлаш қобилиятини ўстириб боради. Кейинги йилларда кўпгина халқ контроли группаларининг раислари раҳбарлик ишларига кўтарилди, партия ташкилотларининг секретарлигига сайландилар. Дарҳақиқат, халқ контроли органлари ўзининг 50 йиллик фаолияти даврида катта ҳаёт мактабини ўтадилар.

Биз бундан буён ҳам халқ контроли органларига раҳбарликни кучайтириб, уларнинг фаолиятини халқ хўжалигининг ҳал қилинмаган вазифаларини бажаришга қаратиш учун зарур чораларни кўришимиз зарур.

Халқ контролини янада ривожлантириб, унинг ҳар хил формаларини такомиллаштира бориш, назоратнинг таъсирчанлиги учун курашиш мамлакатимизда коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишнинг омилидир.

Ш. ШОМУҲИДДИНОВ,
Тошкент область халқ контроли комитетининг раиси.

ЯНГИЛИК КУРАШЧИЛАРИ

Ўтган йили паркимиз пассажирлар ташиш планини муваффақиятли бажарди. Меҳнат унумдорлиги илгариги йилларга нисбатан бирмунча ошди. Автомобиллардан фойдаланиш коэффициенти 2,6 процент кўтарилди. Паркимиз катта иқтисодий фойда кўрди.

Янги системага ўтишта тайёргарлик кўриш пайтида назоратчилар айниқса ғайрат билан меҳнат қилишди. Шу мақсадда бир қатор рейдлар уюштирдик. Бу рейдларда кондуктор ва шоферлар молия интизомига қандай риоя қилаётганликлари текширилди. Йўл қўйилган камчиликлар дарҳол бартараф этилди.

Парк иши техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашда ҳамма бирдай масъулиятлидир. Бу масала партия йиғилишларида, бюро ва ишлаб чиқариш кенгашларида бир неча бор муҳокама қилинди. Кишилар интизомга қандай риоя қилаётганликлари, материал ва хом ашёни сарфлаш ва тежамкорлик масалалари билан назоратчилар доимо шуғулланиб бордилар. Улар ўзлари ўтказган текширув якунларини «Халқ назоратчиси ойнаси» варақасида кўрсатиб, айбдорларни қаттиқ уялтирдилар.

Ўтган йилнинг охирларида халқ контроли группаси ташаббуси билан, кўча ҳаракати қоидалари, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузаётганларга қарши кураш эълон қилинди. Камчиликларга йўл қўйган кишилар бригада йиғилишларида муҳокама қилинди. Айрим тартиббузарлар маъмурият томонидан қаттиқ жазоландилар.

Халқ назоратчилари ҳозирги кунда пассажирлар ташиш таннархини арзонлаштириш ва хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш юзасидан белгиланган тадбирларни бажариш йўлида меҳнат қилаётирлар.

К. ЧУПИН,
Бекободдаги автобус-таксомотор парки халқ контроли группасининг раиси.

СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ УЧУН

Корхонамиз шойи ва жун газмоллардан аёллар ва болалар учун кўйлаклар тикишга ихтисослашган. Шунингдек, цехларимизда кийим-бошларнинг миллий намуналари ҳам тайёрланади. Чеварларимиз юбилей йилида баракали меҳнат қилишди. Барча кўрсаткичлар бўйича топшириқлар ортиғи билан адо этилди.

Бизда янгиликлар тез-тез бўлиб туради. Экспериментал лаборатория коллективи ўтган йили 131 хил янги модель ижод қилди. Бу пландагидан анчагина кўпдир. Биз мана шу янги моделлар қандай ўзлаштирилаяпти, уларнинг бозори чаққонми-йўқми, шулар билан ҳам шуғулланамиз.

Халқ контроли группасининг 29 аъзоси бор. Ҳар бир участкада постлар ташкил этилган. Сифат комиссияси фабрикада рейдлар уюштириб турибди. Ҳар ҳафтанинг душанба кунини биз сифат кўриги куни деб эълон қилганмиз. Шу куни назоратчилар цехларда тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифатини жиддий кўрикдан ўтказишади. Камчиликларини аниқлаб, масъулиятли шахсларга билдиришади. Сўнг бироз оралатиб мана шу камчиликлар қандай бартараф этилганлиги билан шуғулланамиз. Р. Шералиев, Р. Потанина каби назоратчиларимиз айниқса ғайрат билан меҳнат қилишаяпти.

Бундан ташқари, назоратчилар материалларнинг сақланиши ва уларнинг сарфиёти қандай бўлаётганлиги билан ҳам қизиқишади. Ўтган йили бичув цехида ўтказилган рейдда материаллар сарфиётини ҳисобга олиш бироз бузулганлиги маълум бўлди. Кўплашиб тезда бу камчиликни бартараф этдик. Шунингдек, тайёр маҳсулотларни контейнерларга ортиш ва жойларга жўнатиш устида ҳам назорат қилишади.

Халқ назоратчилари бундан кейин ҳам сифат учун алоҳида кураш олиб боришади. Бу соҳада тузилган планимиз ҳам бор. Фабрикамиз маркаси босилган маҳсулотлар барчага манзур бўлишини истаймиз.

В. БАРАБАШ,
Тошкентдаги 2-тикувчилик фабрикаси халқ контроли группасининг раиси.

ПОСБОНЛАРИМИЗ

Оржоникидзе район халқ контроли комитети аъзолари корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда бўлиб, материал ва хомашёларни тежаш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш бўйича бир қатор тадбирларни амалга ошираётирлар. Назоратчилар яқинда бинокорлик материаллари комбинатига рейд уюштирдилар. Рейдга комитет аъзоси И. Хонбеков бошчилик қилди.

Текширишдан шу нарса маълум бўлдики, корхона раҳбарларининг бепарволиги туфайли бир қатор қўпол хатолар рўй берган. Комбинат раҳбарлари йил охирида фойдаланилмай қолган материал ва ускуналарни статистика бошқармасига маълум қилмаганлар.

Назоратчилар текширувида шу нарса аниқландики, ўтган йили корхона бўйича 350 тонна цемент, минг килограмм электрод, 400 та янги шпал, турли хил маркадаги тўртта қурилиш ускунаси ортиб қолган. Улар очиқ ҳавода қолиб, айримлари яроқсиз ҳолга келган. Бундан ташқари комбинат раҳбарлари ўз адресларига келган юкларни ҳам вақтида ташиб олмай вагонларни кутдириб қўймоқдалар. Бунинг эвазига улар ўтган йили темир йўл бўлинмасига 33,5 минг сўмдан ортиқроқ жарима тўладилар. Бу жариманинг ўндан бир қисми айбдорлар чўнтагидан чиққанда балки ишда бурилиш бўлармиди?!

Комбинат омборхонаси ҳам карвонсаройга айланиб қолган. Қаровсиз қолган машиналар уюлиб ётибди. Бу агрегатларнинг керакли қисмлари ташиб олиб кетилган. Техникани ремонт қилиш, оборотга киритиш ҳақида ҳеч ким дурустроқ бош қотирмаяпти.

Назоратчилар корхонада рўй берган бу каби камчиликларни очиб ташладилар. Эндиликда уларни тўла бартараф этиш керак. Бу ишда маъмурият ва партия ташкилоти ташкилотчилик ролини ўйнаши лозим.

Р. УБАЙДУЛЛАЕВ,
«Коммунизм тонги» газетаси редактори.

СЎЗ ИЛҒОР НАЗОРАТЧИЛАРГА

— Комбинатимиз катта даргоҳ,— ҳикоя қилади У. Юсупов номли комбинат халқ контроли группасининг раиси Ф. КРОТОВ,— юзлаб гектар боғ-роғларимиз, сабзавот майдонларимиз, завод ва омборхоналаримиз бор. Деҳқонларимиз етиштирган ҳосилни биз шу ернинг ўзидаёқ қайта ишлаб шаҳар меҳнаткашларига тақдим этамиз.

Группа назоратчилари аввало етиштирилаётган маҳсулот сифатига ўз эътиборларини қаратмоқдалар. Комбинатда улкан сабзавот омборхонаси бор. Кузда узиб олинган олма ва ноклар, узум ва сабзавотлар шу ерда сақланиб йил бўйи шаҳарликларга етказиб берилади. Назоратчилар мана шу меваларнинг сифатли сақланиши устида қайғурмоқдалар. Бундан ташқари улар янги қурилишларни ҳам ўз оталикларига олганлар. Улар ғайрати билан ҳозир «Янгийўл» совхозининг Шверник участкасига водопровод суви келаяпти. Ҳозирги кунда техника ремонтини муваффақиятли ўтказаяпмиз.

— Мен ўзим мастер бўлиб ишлайман,— дейди Тошкентдаги 6-нон заводи халқ контроли группасининг раиси У. ОҚИЛОВА. — Участкамда ишнинг соз бўлишини таъминлайман. Айни пайтда назоратчи дўстларим билан хом ашёни тежаш, иш шароитини яхшилаш, маҳсулот сифатини ошириш устида ҳам қайғураман.

Завод назоратчилари участкаларга бўлиниб ишлашаяпти. Ўтган йили улар меҳнат интизомини текширдилар, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқараётган ишчиларни қаттиқ уялтирдилар. Назоратчилар талаби билан корхонада кутубхона ташкил этилди, газета ва журналлар вақтида келиб турадиган бўлди.

Жонкуярлар ғайрати билан корхона юбилей йили планини 105 процент бажарди. Янги йилнинг дастлабки ойи плани ҳам ортиғи билан адо этилди.

— Назоратчиларимиз ўтган йили план бўйича 25 та ва ишчилар сигнали бўйича 5 та рейд ўтказишди,— дейди «Узбекуголь» комбинати юк ортиш — транспорт бошқармаси халқ контроли группасининг раиси Е. Бадова.— Айрим участкаларда ёқилғиларнинг исроф бўлаётганлиги, темир йўл шпалларининг йўқолаётганлиги, қишга тайёргарликнинг сустлиги маълум бўлди. Бу масалаларни биз дарҳол бошқарма партия комитети бюросига қўйдик.

Рейдлар ўтгандан сўнг участкаларда шакбаликлар эълон қилиниб, камчиликлар тугатилди. Ёқилғини ҳисоб-китоб қилиш тартиби жорий этилди. Шпаллардан ўз жойида фойдаланиш яхшиланди.

Назоратчилар янги йилда ҳам тўртта рейд ўтказдилар. Улар металлом йиғиш, автотранспортдан фойдаланиш қандай йўлга қўйилганлиги билан қизиқиб, айрим нуқсонларни очиб ташладилар.

ЭЛ ХИЗМАТИДА

...Партия йиғилишида халқ контроли комитетга раис сайлаш керак бўлиб қолди. Ана шунда кўпчилик бир овоздан Карим ака Аҳмедовнинг номзодини кўрсатди.

У камтар, софдил, камчиликларга муросасиз коммунист, деб айтишди йиғилиш қатнашчилари. У ревизия комиссияси раиси сифатида кўпгина иш қилди.

Унинг ёрдамида бухгалтериядаги ҳисоб-китоб ишларида қатъий тартиб ўрнатилди. Ортиқча сарф-харажатларга чек қўйилди...

Ўшандан буён олти йилдан ортиқ вақт ўтди. Халқ назоратчиси Карим ака шу йиллари активларга суяниб, катта ва фойдали тадбирларни амалга оширди.

Бир вақтлари колхозга келтирилган ўғитлар бригадаларга тақсимлаб берилар, жой бўлмаганидан бу ўғитлар ҳар ер — ҳар ерда сочилиб, қор-ёмғир остида қолиб нобуд бўлар, сифатини йўқотарди. Карим ака бунга бефарқ қарамади. Ёнига ўзи сингари халқ назоратчиларини олиб, бригадама-бригада юрди, қаерда қанча ўғит очилиб-сочилиб ётганлигининг ҳисобини олди.

Колхоз правлениеси йиғилишида ҳам сўзга чиқиб, омборхона қуриш зарурлиги масаласини ўртага қўйди. Тўғри, илгарилари ҳам бу ҳақда бир-икки марта гап бўлган эди. Раис ўйлаб кўрармиз, деб айтган эди. Бироқ бу гал халқ назоратчиси келтирган далиллар уни ҳам ўйлантириб қўйди.

Ўша куни активлар ҳам албатта, ўғит сақланадиган омборхона қуриш зарурлиги ҳақида келишиб олдилар. Эртасигаёқ қурилиш бригадасига топшириқ берилди. Омборхона қурилишини Карим ака бошлиқ назоратчиларнинг ўзлари оталиққа олдилар.

Мана, ҳозирги кунда колхозда ўғитларни сақлаш тартиб ва қоидали йўлга қўйилган. Янги қурилган омборхонага 500 тоннага яқин ўғит кетади. Махсус тарози бор. Ҳар ким ўзига керакли ўғитни олиб, дафтарга қўл қўйиб кетади. Қанчадан-қанча ўғит ҳам тежаб қолинмоқда. Сифатли сақланган ўғит ҳосилдорликнинг ортишига ҳам ёрдам бераётир.

Худди шунингдек, Карим ака бошлиқ халқ назоратчиларининг қистови, ташаббуси, ғайрати туфайли биринчи ва иккинчи участкаларда автомашиналар учун гараж, картошка уруғи сақланадиган омборхона қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Карим аканинг асли касби — ер ўлчовчи. Шу туфайли ҳам у қайси бир деҳқон, қайси бир колхозчи билан гаплашмасин, ернинг қадрига етиш, тўла гектар учун курашишни қайта-қайта уқтиради. Ўтган йили халқ назоратчилари ҳар бир бригада, звено далаларини айланиб, ерни қайта ҳисобга олиб чиқдилар. Ортиқча ўқариқлар, дала четкалари ҳисобига экин майдонлари бир неча ўн гектарга кенгайди. Натижада, кўплаб қўшимча ҳосил олинди. Халқ назоратчиларининг ҳар бир мавсумга мослаб тузилган план асосида шундай иш олиб боришлари натижасида экинлар парвариши, ҳосилни йиғиштириш, техникани сақлаш сингари ишлар тартибли йўлга қўйилган.

Халқ назоратчиси Карим ака актив ва жонкуяр тарбиячи ҳамдир. У Калинин қишлоқ Советида социалистик қонунчиликни ҳимоя қилиш доимий комиссиясининг раиси. Колхозда эса ўртоқлик судининг раиси сифатида катта ташкилий-тарбиявий ишларни олиб бормоқда. Яхшиси, бу ҳақда одамларнинг ўзидан эшитганимиз маъқул.

Шофер Абдулла Рихситиллаев: «Ўша пайтларни эсласам юрагим орқага тортиб кетади. Нодонлик-да, рулга ўтиришдан олдин ким билиб ўтирибди, деб қиттай отиб олардим. Буни Карим ака пайқаб қолибди. Бир куни мени ҳоли топиб, роса изза қилди. Ичкилик туфайли бошига кулфат тушган шоферларни айтиб, мени бу йўлдан қайтишга ундади. Бундай ўйлаб қарасам, Карим ака ҳақ. Мен у кишининг бетига тик қарай олмасдан, узр сўрадим. Бундан буён бу бемаъниликни қилмасликка ишонтириб сўз бердим. Айтган сўзимнинг устидан чиқдим. Ўз ишимдан хурсандман. Минг раҳмат, Карим акага».

Колхоз монтери Ҳасан Рўзиматов: «Эр-хотиннинг муросамиз келишмай, ажралишиб кетаёзган эдик. Карим ака бошлиқ қариялар уйимизга кириб келишди. Қариндош-уруғларимизни ҳам тўплашди. Иккимизни ўртага олиб, роса қизартиришди. Арзимаган нарсадан жанжал чиқариб, оилага барбод бериш одобдан эмас, кейин пушаймон бўласизлар, болаларим, деб койишди бизларни. Иккимиз ҳам ёшлик қилиб, қизишиб хато қилган эканмиз. Хатомизни тузатишга кўпчилик ўртасида сўз бердик. Мана ҳозир тинч-тотув яшамоқдамиз. Минг раҳмат, жамоатчиликка».

Бу каби юрак сўзларини қишлоқнинг ҳар бир аҳлидан эшитсангиз бўлади.

Суҳбатни тугаллаб, ташқарига чиқдик. Шу пайт Карим акага ёшгина бир йигит рўбарў келиб, қуюқ ҳол-аҳвол сўрашди. Почта бошлиғи Саидазим Маликов эди у.

— Кўнглинг хотиржам бўлсин,— деди Карим ака унга,— ҳаммасини гаплашдим. Ҳатто ишлайдиган одамни ҳам топиб қўйдим.

Саидазим Карим акага миннатдорчилик билдирди. У кетгач, Карим ака тушунтириб берди: Киров участкасида битта хат ташувчи бор экан. Хонадонлар кўплигидан у хизмат қилишга улгуролмай, қийналиб қолибди. Аҳоли яна битта хат ташувчи ажратиш зарурлиги ҳақида почта бошлиғига ва Карим акага мурожаат қилган. Карим ака колхоз раҳбарлари билан гаплашиб аҳоли талабини қондиришга эришди.

Кўп ўтмай, яна бир йигит Карим ака билан сўрашиб қолди. Ҳамроҳимиз ундан, «қалай, уканг яхши юрибдими», деб сўраганди, йигит мамнун жилмайди: «Сизнинг насиҳатларингиз кор қилибдими, ҳарқалай одам бўлиб қолди. Отам, уста акангни кўрсанг, раҳмат айтиб қўйгин, деди».

Мен уста, деб сизни айтаяптими, деган маънода Карим акага қараб қўйдим. Карим ака жилмайди-да: «Ҳа, устачиликдан ҳам озми-кўпми хабарим бор. Иморат қуриш, пол қоқиш, бўяш ишларида ҳам одамларга қўлимдан келганча қарашиб, ёрдам бериб тураман», деди.

Ана шунда беихтиёр, мурувватли, адолатли кишини эл севади, деган нақл эсга келди. Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси Карим ака Аҳмедов ана шундайлардан бири экан.

Н. РИХСИЕВ.

СЎЗ ИЛҒОР НАЗОРАТЧИГА

—Хўжалигимиз аъзолари юбилей йилида 1180 гектар ернинг ҳар гектаридан 31,4 центнердан ҳосил кўтариб, планни қисқа муддат ичида 120 процент бажардилар,— дейди Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз халқ назоратчилари группаси аъзоси Б. ОҚБЕРДИЕВ.—Бу муваффақиятда халқ назоратчиларининг ҳиссаси айниқса катта бўлди.

Назоратчилар йил бошиданоқ ғўза парваришига алоҳида эътибор бердилар. Агротехник қоидалар сифатли ўтказилди. Провардида ҳосилдорлик гектар бошига 3,3 центнерга ошди. Бундан ташқари чорва фермасига ҳам тез-тез рейдлар уюштириб турдик. Ўтган йили ўтказилган рейдда бир отарда 5 та қўй кам чиқди. Назоратчилар дарҳол айбдорни қидириб топдилар ва ундан йўқотилган колхоз мулки ундириб олинди.

Ҳадемай экиш кампанияси бошланади. Назоратчилар ҳозир устахоналарда бўлиб техника ремонтининг қандай бажарилаётганлиги билан жиддий шуғулланмоқдалар. Техниканинг асосий қисми тўла ремонтдан чиқарилган. Ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ниҳоясига етиб қолди.

Бу кўркам турар-жой бинолари пойтахтимизнинг Ғафур Ғулом номли кўчасида қад кўтарган. Бундай бинолар сони йил сайин кўпайиб бормоқда.

Р. Шамсуддинов ва Б. Мўминов фотоси, (ЎзТАГ).

МАИШИЙ ХИЗМАТ ЯХШИЛАНМОҚДА

Областимиз шаҳар ва қишлоқларида кейинги йилларда кўплаб маданий-маиший хизмат кўрсатувчи объектлар қурилди. Жумладан, Янгийўлда 100 кишига мўлжалланган ҳаммом ишга тушди. Ҳаммом ичидаги кир ювиш хоналари ҳам аҳоли учун анча қулайлик туғдирди, шу атрофда яшовчи уй бекаларининг иши бирмунча енгиллашди.

Областимизнинг бошқа шаҳарларида ҳам маиший хизмат яхшиланиб бормоқда. Оҳангарон шаҳридаги ҳаммом—кир ювиш комбинати қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаётир. Комбинат яқин кунлар ичида ишга туширилади. Комбинатда барча қулайликлар мавжуд бўлади. Олмалиқ шаҳрида эса бир кеча-кундузда 500 килограммгача кирни ювиб дазмоллайдиган қурилиш ҳам авж олдириб юборилди.

Область шаҳарларида меҳмонхоналар қурилишига эътибор кучайди. Олмалиқдаги меҳмонхона ҳам бу йил фойдаланишга топширилади. У 150 кишига мўлжалланган.

Калинин, Оржоникидзе ҳамда Юқори Чирчиқ районидаги Паркент посёлкасида, Қибрайда, Калинин районининг Эшонгузар посёлкасида ҳар бири 50 ўринлик ҳаммом қуриш ҳам планлаштирилди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

КИНОСТУДИЯ ФИЛИАЛИ

Ўзбекистон илмий-оммабоп, хроникал ва ҳужжатли фильмлар киностудияси яқинда Қорақалпоғистон Автоном Республикасида ўз филиалига эга бўлди. Янги филиал киноҳужжатчилари ўз фаолиятларини бошлаб юбордилар. Уларнинг биринчи маҳсулоти Хоразмда ўтказилган қорақалпоқ маданияти кунларини акс эттирувчи киноочеркдир.

Бу ижодий коллектив шу йилнинг ўзида бир неча ҳужжатли фильмлар ишлаб чиқаради. Шу йили тўртта киноальманах ҳам тайёрланади.

Шу билан бирга филиал бадиий фильмларни қорақалпоқ тилига дубляж қилиш билан ҳам шуғулланади.

НОВАТОР ИНЖЕНЕР

Мўъжазгина хона. Ўртада катта стол турибди. Унинг устига ватман қоғозлари ёйиб ташланган. Деворларда ҳар хил машиналар конструкцияси кўрсатилган плакатлар. Бир чеккадаги тумбочка устида қоғоз уюмлари ётибди. Нарироқдаги яшчикда эса бир тўда асбоб-анжомлар. Дераза олдига чизма столи қўйилган. Янгигина бу стол қуёш нурида ярқираб, кўзни қамаштиради. Бурчакдаги жавон китоб, брошюралар, турли спрвочниклар билан лиқ тўла...

Комбинатнинг рационализатор ва ихтирочилар хонаси бу. Уни янгиликлар макони, қутлуғ хона деб юритишади, бу ерда. Тиниб-тинчимас кишиларнинг тинмай изланиши натижасида пайдо бўлган ва коллективга кўплаб фойда келтирган таклифларнинг аксарияти шу ерда туғилган. Шу хона ишлаб чиқариш новаторларининг ўз ҳаловатидан воз кечиб, неча соатлаб, ҳатто тонг отгунча давом этган мунозараларининг гувоҳи бўлган. Бу қутлуғ хона ҳар доим новаторлар хизматида. Улар ана шу ерда ўзлари ўйлаб юрган мақсад ва ниятларини қиёмига етказадилар...

Биринчи смена тугаши билан хонага уч киши кириб келди. Уларнинг бўй-бастлари, қадди-қоматлари, ҳатто ёшлари ҳам баравар эди кўринишидан. Инженерлардан Қосимов, Худойбердиев, Кожевниковлар эди. Бу тиниб-тинчимасларнинг ҳатти-ҳаракатида қандайдир енгиллик, қувноқликни сезиш қийин эмас эди. Чунки биргаликда бир неча ҳафтадан буён олиб борган изланишларининг ниҳоясига етказиш қолган эди, холос. Шунинг учун ҳам бу ерга келишганди.

— Бугун ишни охирига етказмагунча кетиш йўқ, оғайнилар, — деди Худойбердиев стол устида сочилиб ётган ватман қоғозларини йиғиштирар экан.

— Ҳаммамизнинг ниятимиз ҳам шу, тўғрими? — Қосимов Кожевниковга қаради. У маъқул дегандек бош қимирлатди. — Таклифимизни амалда синаб кўрдик, натижаси ёмон эмас, менимча. Фақатгина унинг ҳисоб-китобини қилиш қолди, холос, — деди у чертёж столи линейкасининг туриш бурчагини текшириб кўрар экан.

— Ҳамма гап шунда-да, — суҳбатга аралашди Кожевников, жовондан зарур справочникни қидира туриб. — Бу ҳам анча мушкул иш. Ҳисобдан андак янглишилса борми, ишимиз чалкашиб кетади.

Уч новатор ярим тунгача баҳслашишди. Молибденни тоблаш технологиясини такомиллаштириш йўлининг аниқ ҳисобларини қилишгунча неча соат ўтганини ҳам билишмади. Кулдон папирос қолдиғига тўлиб кетди. Ғижимлаб, йиртиб ташланган қоғозлардан каттагина уюм пайдо бўлди. Улар хонани тутиб кетган папирос дудини ҳам парво қилишмасди. Ишни ниҳоясига етказишди. Ана шундаги қувончларини таърифлаб беришга тил ожизлик қилади. Хурсандчиликларининг чеки йўқ эди. Таклифларининг жуда катта иқтисодий фойдаси борлигини алоҳида таъкидлаш керак. Бу билан ҳар йили 45 минг сўмлик давлат маблағини тежаб қолиш имкони туғилди. Уни амалга ошириш натижасида молибденни тоблаш технологияси режими ўзгарди. Аввало бу операция анча тезлашди. Янгича тобланган молибденнинг чидамлилиги ортди, сифати эса яхшиланди. Бундан буюртмачилар ҳам мамнун бўлишди. Шундай маҳсулотга келадиган рекламациялар кескин камайди. Қимматли таклиф авторлари муносиб тақдирландилар. Уларнинг ҳар бирига бир неча юз сўмдан пул мукофоти берилди.

Асқар Мақсудович Қосимов бошқа қатор таклифларнинг ҳам авторидир. Ҳаммага маълумки, комбинат мамлакатда қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар саноати чиқиндиларини қайта ишловчи ягона корхона ҳисобланади. Бошқа жойлардан келтирилган чиқиндиларга аввало химиявий ишлов берилиб, сўнг ишлаб чиқаришда фойдаланиларди. Новатор-инженер бунинг анча осон йўлини топди. Уни амалга ошириш билан корхонага жуда қимматга тушадиган ва узоқ вақт давом этадиган процессларга хотима берилди. Кетадиган харажатлар бир неча баравар камайди. Новаторнинг таклифи билан чиқиндилар орасида келган металларнинг йирик қисмлари териб олинадиган бўлди. Уларни химиявий йўл билан қайта эритиб ўтирмасдан тўғридан-тўғри фойдаланавериш мумкин. Таклиф берадиган иқтисодий фойда ҳисоблаб кўрилганда жуда катта маблағни ташкил этди: ҳар йили 31 минг сўмлик жамғарма олинадиган бўлди.

Корхонада нодир металлардан прокат қилиш йўли билан соч толасидан ҳам ингичка қилиб тайёрланадиган симлар ўралувчи ғалтаклар кўплаб ишлатилади. Бундай ғалтаклар жуда мўрт эди, ерга тушиб кетса еки бирон нарсага тегса синиб кетарди. Оқибатда улардан фойдаланиб бўлмасди. Асқар Мақсудович бу ерда ҳам ажойиб ташаббус билан чиқди. У ғалтаклар устига дуралюминий қоплашни таклиф этди. Бу ғалтакларнинг кўплаб нобуд бўлишига чек қўйди. Янги қоплама енгил ва мустаҳкам. Кўпга чидайди, қийшаймайди, синмайди. Бу таклиф ҳам кўп миқдорда иқтисодий фойда келтирди.

Новатор-инженер Асқар Мақсудович Қосимов Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг теран фикрли, баракали ижодий изланиш олиб борувчи рационализаторларидан бири. Корхонадаги мураккаб ишлаб чиқариш технологиясини пухта эгаллаганлиги, саноатнинг ана шу мураккаб соҳасига оид янгиликлардан муттасил хабардор бўлиб туриши учун ҳам иш-жараёнларини такомиллаштиришга қаратилган жуда кўп таклифлар билан чиқмоқда. Бу билан корхона ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг яхшиланишига ҳисса қўшяпти. Тиниб-тинчимас 1965—1966 йилларда комбинатнинг энг яхши рационализатори деган юксак номни олди.

Свердловскдаги политехника институтини 1962 йилда тугатиб, тўғри шу корхонага ишга келган бу йигит дастлаб оддий мастер бўлиб ишлади. Ишбилармон, тинмай изланувчи инженер кўп ўтмай смена бошлиғи, участка раҳбари қилиб тайинланди. 8-цехга бир йилдан ортиқ вақт бошчилик қилди. Эндиликда эса комбинатдаги энг йирик 1-цехнинг техник раҳбари бўлиб ишлаяпти. У цехда техника сиёсатини ишнинг кўзини билиб юритмоқда. Барча асбоб-ускуналарнинг яхши ҳолатда сақланиши, технология режимига қатъий амал қилиш устидан тинмай назорат олиб бораяпти. Ишни пухта ташкил этиш, иш маданиятини ошириш, саноат эстетикасини жорий қилиш тўғрисида муттасил қайғуради. Цех коллективи давлат планларини муваффақиятли бажараётган, маҳсулот сифатини яхшилаб, таннархини арзонлаштираётган экан, бунда техноръукнинг ҳам салмоқли улуши бор.

Новатор ҳамон ижодий изланишда. Унинг фикри-зикри ишлаб чиқаришнинг қолоқ участкаларини такомиллаштириш билан банд. Бу олийжаноб изланишда ҳиммати баланд инженерга янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

М. МИРҲАМИДОВ.

СОВЕТ АРМИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ҚАҲРАМОННИ ИЗЛАБ...

Яқинда ўзбек халқининг жасур ўғли Азиз Ваҳобовнинг жасорати тўғрисида Ахтирскдан хат келди. Бу хатда, Ахтирск ўлкани ўрганиш музейининг илмий ходимларидан А. Кучмай ва А. Богданович бундай деб ёзганлар:

«Ленинграддаги, Мудофаа министрлигининг артиллерия, инженерлик ва алоқа қўшинлари музейидаги кўп сонли экспонатлар қаторида тўққизил алвонда: «Бизнинг Совет Ватанимиз учун!», «29-гвардиячи ҳаво-десант ўқчилар полки» деган сўз олтин ҳарфларда ёзиб қўйилган.

Бу — совет гвардиячиларининг Сумск областининг немис-фашист босқинчилардан озод қилганига бағишланган муқаддас ёдгорликдир.

...Полк 1941 йилнинг ёз ойларида тузилди. У Ватанимиз пойтахтини озод қилишда, сўнгра Волга бўйларида — Сталинград, Курск жангларида ўрнак кўрсатди. Полк мардлик ва матонат ва юқори интизом ҳамда уюшқоқлик билан жанг қилгани учун унга гвардиячи номи берилди ва Қизил Байроқ топширилди. Гвардиячиларнинг «Хоин босқинчиларни тупроғимизда тор-мор қилишга ва дунёни фашист ифлослардан тозалашга қасамёд қиламиз...» деган онти даҳшат билан янгради.

Жангчилар ўз қасамларини шараф билан бажардилар Бу байроқ остида гвардиячилар Украина, Молдавия, Румыния, Венгрия, Югославия шаҳар-қишлоқларини озод қилдилар ва ғалаба кетидан ғалабани таъминладилар.

...1943 йилнинг август ойида гитлерчи қўшинлар Украина ССР, Сумск областининг Ахтирск районидаги «Ударник» номли совхоз яқинида бизнинг позицияларимизга қарши атака қилди. Фашистлар жангга икки полк пиёда аскарларини, юзга яқин танк ва ўзиюрар тўпларини ташлади. Қишлоқ аланга олиб ёнар, буғдойзорлар тутаб ётарди. Гвардиячилар қаҳрамонларча курашардилар, уларнинг сафи сийраклашиб борарди, аммо тирик қолганлар ўлимга юзма-юз туриб курашарди. Лейтенант Багиров бошлиқ бир группа жангчилар гитлерчиларни окоплардан суриб чиқардилар ва тепаликдаги қулай маррани эгалладилар. Ўн бир баҳодир 300 метрлик маррани эгаллади ва уни бир суткадан ортиқ қўлда сақлаб турди...

Душман танклари кутилмаган вақтда пайдо бўлди. Гвардиячилар танкларни яқин масофага яқинлашгунча кутиб туриб, сўнгра унга қарата ўт очдилар. Биринчи танкни сержант Кастаньян урди, иккинчи танкни граната билан лейтенант Багиров, учинчи танкни рота парторги младший лейтенант Ваҳобов тўхтатди. Душман пиёда аскарлари жангга киришиб кетди. Аммо артиллерия отишмаси ҳам, танклар билан қилинган атака ҳам, душман пиёдалари ҳам қаҳрамонларнинг иродасини синдира олмади.

Шундан сўнг душман разилликка ўтди. Совет жангчиларининг кийимларини кийиб олган фашистлар тепаликка яқинлашиб келарди. Улар сиёсий раҳбар Ваҳобовни ҳалок қилдилар. Ваҳобовнинг ўлими жангчиларимизнинг қаҳри-ғазабини ошириб юборди, юзларча фашистлар қаҳрамоннинг боши учун хун тўладилар. Жангчиларимиз парторг учун шафқатсиз ўч олдилар. Фақат Багировнинг ўзи шу жангда 120 дан ортиқ гитлерчини қириб ташлади. Ўртоқлари Азиз Ваҳобовнинг гимнастёркаси чўнтагидан жанг олдидан ёзилган рапортни топиб олдилар.

«Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитетининг Секретарига, барча ўзбек халқига, унинг ўғли гвардиячи младший лейтенант, парторг Ваҳобовдан.

1942 йилнинг 10 июлида, коммунист бўлганим учун она Ватанни немис-фашист босқинчилардан ҳимоя қилиш учун фронтга кўнгилли бўлиб келдим. Фронтда мен ўз шахсий қуролим билан душманнинг 57 солдат ва офицерини қириб ташладим, ўзим ҳам тўрт марта ярадор бўлдим. Шундан сўнг мени сиёсий ходимлар тайёрлаш курсига юбордилар. Курсни тамом қилганимдан сўнг мени Сталинград мудофаасига юбордилар. Бу ерда мен разведкачи бўлиб ишлаб, яна душманнинг 32 солдат ва офицерини қириб ташладим, бир нечтасини асирга олдим. Биз энди Украинани ва бутун совет ерини гитлерчи қўшинлардан тамомила озод қилиш учун янги жангларга киришиб кетдик. Биз, гвардиячилар душманни гвардиячасига урамиз. Совет халқининг, барча ўзбек халқининг, ота-она, ака-ука, опа ва сингилларимизнинг ишончини оқлаймиз! Озиқ-овқат, кийим-кечак ва яроғ-аслаҳалар билан таъминлаб турганларингиз учун раҳмат. Фронт орқасини мустаҳкамлангиз! Салом билан ўзбек халқининг содиқ ўғли, гвардиячи младший лейтенант А. Ваҳобов».

Ваҳобов бу рапортида Ахтирск бўсағасида бўлган жангда унинг ўзи немисларнинг «Тигр» танкини мажақлаганини ва кўпгина гитлерчиларни йўқ қилганини ёзишга улгуролмади. Ваҳобов Ахтирскни озод қилиш учун бўлган жангларда ҳалок бўлди. Шон-шуҳрат қўрғонидаги (собиқ «Ударник» совхози)-даги тоштахтада ўзбек халқи содиқ фарзандининг номи ёзиб қўйилган. Унинг номи ахтирскликларнинг қалбида мангу яшайди.

Ҳар куни шон-шуҳрат қўрғонига экскурсиячилар, оналар, опа-сингиллар, ака ва укалар келади. Улар қаҳрамонларнинг қабрига таъзим қилиб, гул ва гулчамбарлар қўядилар. Яқинда жанговар дўстининг қабрига собиқ рота командири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Мусейб Багиров келди. У мармар тош устида бошини қуйи эгиб, сўнгра тиз чўкди ва тоштахтага олтин ҳарф билан ёзилган ёзувни ўпди.

...Ленинград музейида Қизил Байроқ турибди. Олтин ҳарфлар билан ёзилган кулранг тоштахта Ахтирск ерида ётибди... Бу, келгуси авлодга уларнинг бахти, келажаги, Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун курашган қаҳрамонларнинг номини абадий эслатиб туради.

Ҳурматли газетхонлар! Ватан уруши қаҳрамони Азиз Ваҳобовни, унинг оила аъзоларини билган, қаҳрамоннинг урушгача бўлган ҳаёти билан таниш кишилар орангизда бордир. Ваҳобов билан ёнма-ён жанг қилиб, унинг мардлигига гувоҳ бўлган кишилар редакциямизга хабар қиладилар, деб умид қиламиз.

САҲНАДА ЁШ ТАЛАНТЛАР

Чилонзор маданият уйининг драма студияси ўзининг қатор спектаклларини намойиш этди. Уларнинг деярли ҳаммаси томошабинлар олқишига сазовор бўла олди.

Ҳозир студияда Уйғуннинг «Парвона» пьесаси репетиция қилинаяпти. Коллективнинг бу асарга мурожаат қилиши бежиз эмас. «Парвона» кўпдан буён профессионал театрлар саҳнасидан тушмай келаяпти. Бу асар замирида ётган воқеалар, пьеса қаҳрамонлари давримиз ёшларини тўлқинлантириб келаётган кўпгина саволларга жавоб беради. Шунинг учун ҳам студия раҳбари Ўткир Тоҳиров ва ёш ишчилар, студентлар, мактаб ўқувчилари, асосий кўпчиликни ташкил этган спектакль қатнашчилари «Парвона» пьесасини саҳналаштиришни ўз олдиларидаги галдаги вазифа қилиб қўйдилар.

Кўпчилик спектакль қатнашчилари репетицияга анча барвақт етиб келишади. Қизғин мунозаралар бошланиб кетади, янгиликлар ўртоқлашилади. Булар орасида пойтахт театрлари ҳаётидаги воқеалар асосий ўринни эгаллайди. Лекин ҳаммадан ҳам кўра Раҳим Турсунов ва Абдулла Азизовлар репетицияга қизиқ янгиликлар билан келишади. Бу икки ёш ҳаваскор артистлар тақдирида кўп умумий томонлар бор. Иковлари ҳам мактабни тугатишган, энди уларнинг орзуси театр-рассомчилик институтига кириб ўқиш. Китобни сира қўлдан қўйишмайди, шаҳар театрларида қўйилаётган ҳар бир спектаклни бориб кўришади.

— «Парвона» республикамиздаги кўп театрларда қўйилди, —ҳикоя қилади У. Тоҳиров.— Аммо биз бу саҳна асарини ўз кучимиз, имкониятларимиз билан яратишни асосий мақсад қилиб қўйдик. Ижодий коллективимиз шу мақсад йўлида ҳозир ғайрат билан ишлаяпти, у талайгина ижодий самараларга эришди.

Студияда айни бир вақтда Назир Сафаровнинг «Шарқ тонги» пьесасидан айрим кўринишларни саҳналаштириш устида ҳам иш олиб борилята. Ҳаваскор артистлар бу саҳна лавҳаларини жамоатчиликка апрелда — В. И. Ленин туғилган кунда кўрсатишмоқчи.

В. ВИЛЬЧИК.

МАҲСУЛОТИ республикамиз аҳолисига манзур бўлаётган пойтахтимиздаги 2-пойафзал фабрикаси коллективи бу йил 75 та янги моделда пойафзал намуналари тайёрлашга киришди. Суратда: корхона модель лабораториясининг ходимлари А. Румянцева ва Р. Ерохиналар янги пойафзални кўздан кечиришаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

БИЛИМ ВА МЕҲРИМИЗ—НАВҚИРОН АВЛОДГА

Мактабларимизда ўқув йилининг энг масъулиятли даври бошланган. Педагогик коллективларнинг асосий эътибори мактабларда тарбиявий ишлар савияси ҳамда ўқувчилар ўзлаштиришини ҳамма чоралар билан юқори кўтаришга қаратилмоқда.

Ўқишнинг ярим йиллик якунлари шуни кўрсатдики, таълим-тарбия ишларига раҳбарлик ҳамда талабчанлик кучайтирилган кўпгина мактабларда ўқувчиларнинг программа материалларини ҳар томонлама пухта ўзлаштиришига эришилди. Биргина пойтахтнинг Октябрь районида 1966-1967 ўқув йилида икки йил бир синфда қолувчи ўқувчилар сони аввалги ўқув йилига нисбатан деярли икки баравар камайган. «4» ва «5» баҳоли ўқувчилар сони эса анча ортган

Айниқса Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-мактаб педагогик коллективи бошланғич синфлар бўйича икки йилликсиз ишлаш проблемасини районда биринчи бўлиб ҳал қилди. Бу қувончли фактлар заминида мактаб педагогик коллективларининг битмас-туганмас машаққатли меҳнат маҳсули бор. Чиндан ҳам мактабда таълим-тарбия ишининг муваффақиятини таъминлашда биринчи навбатда ўқитувчи ва унинг меҳнати ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Ўқитувчининг ёш авлод тарбиясидек мураккаб ва шарафли вазифага масъулият билан қараши, болаларни севиши, меҳнат машаққатларидан чўчимаслиги, ижодий изланиши ва ҳаёт билан бирга одим отиши, шубҳасиз унинг кўзлаган натижага эришувига имкон беради.

Ҳозирги кунда ўқитувчилар орасида ўз касбини пухта эгаллаган, педагогик иш соҳасида катта муваффақиятларга эришиб келаётган муаллимлар оз эмас. Бу ўринда шаҳардаги 20-мактабнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси И. Расулеванинг педагогик маҳорати ҳақида тўхталиб ўтиш ўринлидир. Моҳир ўқитувчи ўз дарсларида кўргазмали қуроллар ва техника воситаларидан кенг фойдаланади. У ўқувчиларнинг оғзаки ва ёзма нутқларини ўстиришда хилма-хил методлардан ўринли фойдаланади. Ўқувчиларнинг мустақил ва ижодий ишларига алоҳида эътибор беради.

Хулоса шуки, бутун қалб ҳароратини педагогик ишга бағишлаган бу ўқитувчи ўз фани бўйича ўқувчиларнинг тўлиқ ўзлаштиришларига эришиб келаётир.

Маълумки, боланинг равон нутқи, чиройли ҳамда саводли ёзуви, тез ва тўғри фикрлаши, асосан бошланғич синфларда чуқур билим, яхши тарбия берилиши унинг юқори синфларда барча предметларга оид ўқув материалларини пухта ўзлаштириб кетишини, ёшлигидан бошлаб коммунистик тарбия принциплари асосида меҳнат малакалари ҳосил қилиб боришини таъминлайди.

Ўқитувчи бола тарбиясида ота-она билан биргаликда жавобгар шахсдир. Бола дарслардан яхши ўзлаштирмаса, хулқида бирон нуқсон бўлса, ундан ўқитувчининг ўпкаланиши ярамайди. Бу борада унинг ўзи ҳам айбли. Агар ўқитувчи билимига, тажрибасига кўпроқ бино қўйиб, таълим-тарбия ишига озгина бўлса ҳам беларволик билан қарар экан, бола талабдагидек билим ололмайди. У ҳолда, тажрибали ўқитувчи деб сени кечирмайдилар. Буларнинг ҳаммаси ўқитувчидан катта педагогик маҳоратни, кенг билим, юксак маданият ва ўз ишига нисбатан муҳаббатни ҳамда ижодкор бўлишни тақозо этади. М. И. Калинин айтганидек, ўқитувчи ўзининг бор куч-қувватини, бутун билимини ўз шогирдларига, халққа беради. Лекин, ҳамма билимингизни бугун, эрта, индин берсангиз-у, ўз билимингизни, куч-қувватингизни кетма-кет тўлдириб бормасангиз, у ҳолда сизда ҳеч нарса қолмайди.

Ўқитувчи, бир томондан ўзидаги бор билимни беради, иккинчи томондан эса, халқдаги, турмушдаги, фандаги энг яхши нарсаларнинг барчасини жамлаб, яна болаларга етказади.

Агар совет ўқитувчиси бугун ҳам, эрта ҳам чинакам илғор ўқитувчи бўлишни истаса, у доимо халқнинг энг олдинги қисми билан бирга бормоғи лозим.

Шуни ҳам эътироф этиш керакки, айрим жойларда ўқувчиларнинг ўзлаштириши юқори эмас. Ўқувчиларнинг бир қисми айрим фанлардан ўзлаштиролмай, иккинчи йил синфда қолмоқда.

Бунинг сабаби шундаки, айрим мактабларда ўқитувчиларнинг ўз устларида ишламасликлари, малакаларини оширмасликлари, программа материалларини билмасликлари, дарсларни қуруқ, юзаки ўтишлари ишга салбий таъсир қилаётир. Шунингдек, программа ва дарсликларнинг ҳаддан ташқари тез-тез ўзгариши, айрим мактаблардаги ўқитувчилар қўнимсизлиги—буларнинг ҳаммаси ўқувчилар билимининг пасайиб кетишига сабаб бўлаётир.

Ўқувчилар билимини баҳолашда шошма-шошарликка йўл қўйилмасин! Ўқитувчи ўқувчига нисбатан ҳамиша одил ва меҳр-муҳаббатли бўлсин!

Мактабларда ўқиш-ўқитиш ишларига раҳбарлик ва ўқитувчилар иши устидан назорат айрим жойларда жуда юзаки бормоқда.

Дарс сифати ва унинг ижодий уюштирилиши, ўқувчиларнинг ўзлаштириш савияси ҳамиша мактаб директори ва илмий бўлим мудирларининг диққат эътиборида бўлиши керак. Мактаб директори ва илмий бўлим мудирлари биринчи галда дарс беришда ҳамма ўқитувчиларга намуна бўлсинлар!

Ўқитиш сифатини юқори кўтариш барча мактаб педагогик коллективларининг энг муҳим вазифасидир. Бунинг учун ўқитувчига илҳом ҳам, билим ҳам энг муҳими ўз ишига нисбатан меҳр-муҳаббат, истеъдод ва маҳорат керак.

Жамият ҳаётида, инсон шахсини камолотга етказишда ўқитувчининг роли жуда катта. Ўқувчилик йиллари ҳар бир кишининг ҳаётида ўчмас из қолдиради. Ҳамма ўз ўқитувчисини, у берган билим ва панд насиҳатларни, ҳамиша эсида сақлайди.

М. И. Калинин айтганидек, агар сиз ўқувчиларингизда ўз ўқиш йилларининг энг ширин йиллар эканлиги хусусида умр бўйи энг яхши хотира қолишига эришсангиз, бу жуда яхши белги бўлади. Назаримда, ўқитувчидан талаб қилинадиган асосий нарса — мана шу.

Инсон! Бу жуда улуғ ном! Барча халқларнинг улуғ кишилари, доҳиёна ақл эгалари инсонга жуда юқори баҳо берганлар. Буюк ёзувчи М. Горький ҳам «Мен инсондан кўра яхшироқ, ундан мураккаброқ ва ажойиброқ ҳеч нимани билмайман», — дейди.

Инсониятнинг бахтли ҳаёт кечиришини чин қалбдан орзу қилиб келган маърифат жарчилари — ўқитувчилар ёш авлодда ҳалоллик, ростгўйлик, оддийлик, камтаринлик, поклик, саҳийлик, меҳнатсеварлик, одамшавандалик, жасурлик каби олижаноб фазилатларни тарбиялашни кучайтиришлари керак.

Биз башарият тараққиётининг олий чўққиси бўлган коммунизм жамиятини қураётирмиз. Бу қийин ва шарафли ишимиз давомида янги одам, янги инсоний қалблар вояга етмоқда. Билимга ташналик, ижодий меҳнат, поклик, адолат, дўстлик, қардошлик, чинакам инсонпарварлик ҳис-туйғулари ёшларимиз қалбидан чуқур ўрин олиши керак. Биз тарбиялаб етиштираётган навқирон авлод кекса революцион авлодларнинг шонли традицияларини давом эттиришлари зарур.

М. РАҲИМОВ,
Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг кабинет мудири.

ЦИРК

Григорий Новак.
Н. Меламед чизган расм.

ПАҲЛАВОНЛАР ОИЛАСИ

САҲНА чироқлари ёқилади. Ўртага забардаст, қадди-қомати келишган уч паҳлавон кириб келади. Улардан бири катта куч, маҳорат ва матонатни талаб этувчи турли машқларни енгил, чиройли бажаради. Икки пудлик тошларни коптокдек иргитиб илиб олар, оёқлари устига ўрнатилган тахта полда эса икки йигит ва икки қиз ўз мотоциклларида юқори тезликда пойга қувишарди.

Бу баҳодир дунёга донг таратган хизмат кўрсатган спорт мастери, таниқли цирк артисти, штанга бўйича жаҳоннинг собиқ чемпиони Григорий Новак. Унинг ўғиллари СССР спорт мастери Аркадий ва физкультура институтининг талабаси Роман ўз оталарига шогирди ҳисобланадилар.

Григорий Новак болалик чоғидаёқ циркни севиб қолади. У ҳар бир цирк номерларини завқ билан томоша қилади. Артистларнинг чиқишларини ҳавас билан қарши олиб, мен ҳам ана шулардек бўлармикинман деб яхши ният қилади. Ўн уч ёшида Украина шаҳарларининг бирида циркка ишга киради. Спортга ҳам қизиқарди. Ишдан бўш вақтларида шаҳар спорт клубларида фаол қатнашиб келган. Ўн етти ёшида Украина рекордчиси деган фахрли номни олишга муяссар бўлади.

— Урушдан сўнг «Крылья Советов» спорт клубида ҳам штанга билан шуғулланардим, — деб эслайди Григорий Новак. — 1946 йили унутилмас воқеа юз берди. Париж шаҳрида биринчи жаҳон чемпионати ўтказилмоқчи эди. Бу чемпионатга Иттифоқимиз бўйича энг кучли ва тажрибакор спортчилар танланди. Улар орасида мен ҳам бор эдим. Парижга қилинадиган бу сафар ҳаммамизни ҳам ниҳоятда ҳаяжонга солди. Бу совет спортчиларининг жаҳон чемпионатида биринчи қатнашуви эди. Биз ўз Ватанимиз шуҳрати, спортчиларимиз ишончини оқлашимиз керак эди.

Парижликлар спортчиларимизнинг кучига ва тажрибасига ишонқирамасдан қарашар эди.

Чемпионат уларнинг бутун фикрини чиппакка чиқарди. Совет спортчиси Григорий Новак бу ерда жаҳон рекорди қўйди. Бу катта ютуқ эди. Залдагилар уни қарсаклар билан қарши олишади. Григорий Новакка биринчи жаҳон чемпиони деган фахрли ном ва олтин медаль тақдим этилади.

Эндиликда баҳодирнинг кўксидаги қизил лентага ўнлаб медаллар тақилган. Олтин медаль эса уларнинг ичида алоҳида ярқираб турарди. Новак бу медални жуда ҳам авайлаб сақлайди. Чунки бу совет спортчиларининг чет элда қўлга киритган биринчи катта ютуғининг рамзи. Паҳлавон шу олтин медаль билан Бирма, Япония, Ҳиндистон, Польша ва Индонезия мамлакатларининг цирк майдонларига кириб келди. Ҳамма жойда совет баҳодири, циркимизнинг фахри Григорий Новакни иззат-икром билан кутиб олишади, унинг куч-қудратига қойил қолишади.

Тошкент Давлат циркида «Қувноқ саҳнада» коллективи артистларининг Виктор Владимиров раҳбарлигидаги гастроллари ва Григорий Новакнинг ўз ўғиллари билан кучлилар аттракциони номерлари намойиш қилинмоқда. Циркка тушган ҳар бир томошабин саҳна паҳлавони Григорий Новакнинг забардаст кучига қойил қолмоқда.

И. ЮСУПОВ.

Суратда: Григорий Новакнинг ўғиллари Аркадий ва Роман саҳнада.
А. Абалян фотоси.

ЖИНОЯТЛАР ФОШ ҚИЛИНДИ

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасининг Америка империалистларининг Вьетнамдаги ҳарбий жиноятларини текшириш комиссияси 1967 йилнинг кейинги уч ойи давомида америкалик агрессорлар томонидан қилинган янги жиноятларни фош қилувчи ахборот эълон қилди.

Шу даврда Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахти Ханойга, Хайфон шаҳрига, Виньлинь районига ҳамда Шимолий Вьетнамнинг бошқа кўпгина манзилгоҳларига вахшиёна ҳужум қилишларини давом эттирдилар, дейилади ахборотда. Америка самолётлари Ханой марказидаги аҳоли энг зич жойлашган кўпгина кўчаларга ва унинг атрофидаги аҳоли зич жойлашган районларга турли хил тўрт мингта бомба ташладилар. Буларнинг кўпчилиги туриб-туриб портлайдиган бомбалардан, золдирли бомбалардан, тинч аҳолини қириш учун ишлатиладиган снарядлардан иборат. Натижада граждан аҳолидан 400 дан кўпроқ киши ўлдирилди ва яраланди, 500 дан кўпроқ иморат ва бошқа бинолар вайрон қилинди. Агрессорлар Хайфонга кўпинча кечаси 55 кун тинимсиз вахшиёна авиация ҳужуми қилишди, АҚШ самолётлари Шимолий Вьетнамдаги дарёлар ва каналларга минг-минглаб миналар ва туриб-туриб портлайдиган бомбалар ташлаб балиқларга ва балиқ овловчи кемаларга катта зарар етказишди.

Америка авиацияси 1967 йилда Шимолий Вьетнамдаги медицина муассасаларини ва мактабларни бомбардимон қилаберганлиги натижасида медицина ходимлари ва беморлардан 224 киши, ўқитувчи ва ўқувчилардан 634 киши ўлдирилди ва яраланди.

Ахборот охирида уқтириб айтиладики, Шимолий Вьетнамга қарши қирғин уруш кучайтирилаётганлигига ҳамда Вьетнам халқига қарши янги жиноятлар қилаётганликларига қарамай Америка империалистлари Жанубий Вьетнамда мағлубиятга учрашлари турган гап.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ● ОДАМЛАР ● ВОҚЕАЛАР

ИРОҚ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҚОҲИРА, 12 февраль. (ТАСС). Ироқ президенти Абдил Раҳмон Ориф «Алаҳром» газетасининг вакилига Францияга қилган сафарим ижобий натижалар берди деди.

Ориф айтдики, президент Де Голль арабларнинг Узоқ Шарқдаги танглик масаласида тутган позицияларини тушунди ва Исроил қўшинларини араб территориясидан Исроил агрессияси бошланган пайтгача улар эгаллаб турган позицияларга олиб кетиш зарур, деган фикрга қўшилди.

ҚОТИЛЛАР ВАҲШИЙЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америкалик қотиллар Жанубий Вьетнам шаҳарларидаги уй-жой кварталларини ўққа тутишни давом эттирмоқдалар. АҚШ матбуоти буни эътироф қилмоқда. Тинч аҳоли орасида ўлган ва ярадор бўлганлар сони ортиб бораётир. «Нью-Йорк таймс» газетасининг мухбири Робертс Америка денгиз пиёда аскарлари Гуэ шаҳридаги уй-жой биноларини тўплардан ўққа тутиб турганликларини ўз кўзи билан кўрганлиги тўғрисида ёзади.

Мухбир, америкаликлар 145 минг аҳолиси бўлган шаҳардаги уйларни вайрон қилдилар, деб ёзади.

Америка ва Сайгон қотилларининг операциялари натижасида, тўла бўлмаган маълумотларга қараганда, Меконг дарёси дельтасидаги 11 шаҳарда тинч аҳолидан 5 мингга яқин киши ўлдирилган ва ярадор қилинган, қарийб 120 минг киши бошпанасиз қолган. Ўлдирилганлар ва харобалар остида халок бўлган кишиларнинг умумий сони ҳали маълум эмас. Бу районда Бенче шаҳри харобазорга айлантирилган, Виньлонг шаҳри, қаттиқ вайрон қилинган, Митхо ва Кантхо шаҳарларининг ярми вайрон этилган.

КОММУНИСТ ИНГЛИЗ КАСАБА СОЮЗИНИНГ РАИСИ ҚИЛИБ САЙЛАНДИ

ЛОНДОН, 12 февраль. (ТАСС). Коммунист Билл Уормэн 70 минг аъзоси бўлган металл-тахта чиғирловчилар миллий касаба союзининг раиси қилиб сайланди. Пресса Ассошиэйшн агентлигининг хабар беришича, Б. Уормэн бундан илгари Англиянинг марказий районида ана шу касаба союз бўлимига бошчилик қилган. У 15 йилдан буён Буюк Британия Компартиясининг аъзосидир.

Сенатор Маккартини қувватлаб

ВАШИНГТОН, (ТАСС). «Демократик ҳаракатлар тарафдорлари бўлган америкаликлар» деган ташкилотнинг миллий кенгаши бўлажак президент сайловларида демократик партия номидан номзод қилиниб кўрсатилишига уринаётган сенатор Южин Маккартини қўллаб-қувватлашга қарор қилди. Бу сенатор президент Жонсоннинг Вьетнамдаги сиёсатини қоралаб чиқмоқда.

Дрю Пирсоннинг айтганлари

ВАШИНГТОН. Американинг таниқли обзорчиси Дрю Пирсон «Вашингтон пост» газетасида босилган мақоласида Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти кучлари хужум операцияларининг якунлари Қўшма Штатлар учун «ҳалокатли бўлди», деб ёзди.

Обзорчи, Америка қўшинлари Вашингтоннинг расмий доиралари айтаётганидек, Жанубий Вьетнамда «ҳалоскорлик» вазифасини асло бажараётгани йўқ, деб ҳисоблайди.

«Жанубий вьетнамликларни ҳимоя қилиш учун ишлатаётган методларимиз,—деб ёзади у, осмондан бомбалар ташлаб ва тўпга тутиб уларнинг уйларини вайрон қилишдан иборат бўлмоқда». Жанубий Вьетнам халқи дейди Д. Пирсон, «бундай ҳимоясиз ҳам яшаши мумкин».

Будапешт вокзали перронида совет тепловозининг ҳисоб бўйича юзинчиси турибди. Охирги бир неча йил мобайнида Венгрия темир йўли ходимлари Совет Иттифоқидан кўплаб тепловозлар сотиб олишмоқда. Суратда: совет тепловози перронда.

МТИ—ТАСС фотоси.

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. Нью-Йоркдаги кўча супурувчиларнинг забастовкаси ишчиларнинг ғалабаси билан тамом бўлди. Нью-Йорк штатининг губернатори Рокфеллер иш ташловчиларга ён беришга мажбур бўлди. Иш ташловчиларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги асосий талаби қондирилди.

Тўққиз кун давом этган забастовка натижасида Американинг ана шу энг йирик шаҳарида сал кам 100 минг тонна ахлат тўпланиб қолган эди. Нью-Йорк маъмурлари ахлатни йиғиштириб олиш учун 1.800 машинани ишга солдилар. Дастлабки ҳисобларга қараганда, шаҳарда тўпланиб қолган ахлатни ташиб олиш учун камида бир ой вақт талаб этилади.

Гавайидаги беш оролда ананас плантацияларининг 6.500 ишчиси иш ташлади. Юк ташувчилар ва омбор ишчилари мустақил халқаро союзида аъзо бўлган ишчилар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб этмоқдалар.

Аммо, ананас етиштириш ва уни қайта ишлаш билан шуғулланувчи бешта йирик мевачилик компанияси ишчиларнинг бу талабларини рад этди.

Иш ташловчилар ўз аҳдларидан қайтганлари йўқ. Ана шу касаба союзга аъзо бўлган қанд-шакар саноати ишчилари, сут фермаларининг ишчилари, юк ташувчилар ва омбор ишчиларидан бир минг киши уларни қўллаб-қувватлаётганлиги маълум бўлиб қолди.

КАНАДА

НЬЮ-ЙОРК. АП агентлигининг мухбири Торонтодан хабар беради: Канадада «Женерал моторс» компаниясига қарашли 7 автомобиль заводининг 25 мингдан ортиқ ишчиси забастовка эълон қилди.

Корхона эгаларининг меҳнатни интенсивлаш ниятида эканлиги забастовка бошланишига сабаб бўлди. Компанияларнинг эгалари, жумладан, конвейерларнинг сира тўхтамай ишлаб туришини истайдилар, ваҳоланки, конвейерлар тўхтаб турган пайтда ишчилар қисқа вақт дам олишар эди.

(ТАСС).

„В-52“ самолётлари Окинавадан олиб кетилсин!

ТОКИО. Рюкю ороллари қонун чиқариш мажлисининг депутатлари мажлис ўтказиб, «В-52» стратегия бомбардимончи самолётларини Окинавадан дарҳол олиб кетишни АҚШдан якдиллик билан талаб қилишди. Шу мажлисда қабул қилинган резолюцияда Вьетнамга бориб ҳужум қиладиган самолётлар учун Окинава базага айлантирилаётганлигига қарши норозилик ҳам билдирилди, окинаваликларнинг Вьетнамдаги уруш ҳаракатлари мутлақо тўхтатилсин деган қатъий талаби ифодаланди.

Резолюция тексти АҚШ президентига, мудофаа министрига, АҚШ сенати ва конгрессига, шунингдек Япония ҳукуматига юборилди.

КОНГО (КИНШАСА)ДА ЎҚИШ УЧУН ҲАҚ ОЛИНМАЙДИГАН БЎЛДИ

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго (Киншаса) ҳукумати мамлакатнинг барча бошланғич ва ўрта мактабларида ўқиш учун ҳақ олишни бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилди.

БЕВАФО ЁР—УМРГА ДОР

Ўтган йилнинг ноябрь ойи бошлари эди. Совчидан хушхабар эшитган куёвтўра оғзининг танобини қочиб, ёстиққа ёнбош қилиб ётибди. У ширакайф. Сеҳрли ҳиссиёт оғушига ғарқ бўлиб кетган. Қулоқлари остида ҳали карнай-сурнай садолари янграйди, ҳали кўзлари ўнгида чимилдиқ намоён бўлади, тортишмачоқ, ҳарир кийимларга ўралган момақаймоқ келиннинг табассуми, бўсалар кетидан бўсалар...

— Қалай, вақтинг чоғми, ука, — шу пайт эшикдан кириб келган акаси Норматнинг овози унинг хаёлларини бўлиб юборди, — қуда томондан тўй тараддудини кўраверишсин, дейишибди. Шу гапни эшитдим-у, буёққа қараб югурдим. Қани, бундоқ бир эшил-чи, тайёргарлигинг дурустми?

— Катта кетворишибди, ака.

— Олиқ-солиқни айтаяпсанми?

— Ҳа-да. Икки қоп ун, икки қоп гуруч, шунга яраша ёғ, гўшт, сабзи-пиёз. Отасига сарпо, онасига сарпо, амма-холасига-ю, тоғажиянига. Ўзиникини қўяверинг. Бошим қотиб қолди, ака.

Шу гапни эшитди-ю, Нормат хандон отиб кулиб юборди. Унинг бу кулгисидан сарф-харажатларни назар-писанд қилмаётганлиги сезилиб турарди.

— Шунга шунчаликми, ука, ахир ким айтади сени Тошкент темир йўлида кавобчилар бригадасининг бошлиғи деб. Ҳа, кетса, топганингни ўндан бири кетар. У эмас, бу эмас қўш хотинлик бўлиб қолганингга шукур қилсанг-чи, ука. Мана мендан қиёс қил. Нима, қўш хотинлик бўлиб, бирон нарсадан камлик кўраяпманми?

Орага бироз жимлик чўкди. Нормат укаси узатган чойдан хўплар экан, гўё биринчи дафъа кўраётгандек, янги иморатни кўздан кечира бошлади. Ҳа, иморатмисан иморат, қўшқаватли, пешайвонли, тунука томли. Биридан бирига кирадиган хоналар. Шундай иморатга бахти очилган қиз келин бўлиб тушади-да.

Нормат мана шулар тўғрисида хаёл сурар экан, бирдан икки қоши ўртасида тугунча пайдо бўлди, ранги бироз оқарди, авзойи бузилди. Гўё эшикдан Зуҳри кириб келаётгандай, уйимизни, турмушимизни бузадиган сенмисан, деб ёқасидан олиб бўғаётгандай, норасида уч гўдак унинг этагига осилаётгандай сесканиб кетди. Жон ҳолатда укасидан сўраб қолди:

— Ҳай менга қара Рихсивой, ҳалиги ишни пухта қилганмисан, миси чиқиб қолмайдими. Борди-ю, тўйни бошлаб юборсанг, Зуҳри доди-фарёд кўтарса, яна ошиғимиз чикка бўлиб юрмасин.

— Хотиржам бўлаверинг. Чумчуқдан қўрққан тариқ экадими? Яхшиликча катта хотин бўлиб ўтирса ўтиргани, бўлмаса бир кундаёқ ковушини тўғрилаб қўямам.

Нормат «ҳайрият» деди-ю, аммо лекин хаёл қурғур уни узоқ-узоқларга етаклаб кетди: бундан ўн йил чамаси илгари ота-она Рихсивойнинг бошини иккита қилиб қўйиш орзуси билан қиз қидиртиришди. Ҳа, деганда Рихсивойнинг бахти юришавермади. «Қизимиз ёш, унаштириб қўйганимиз бор, қизимизнинг ўзи билади...» Мана шунақа жавоблар.

Ахийри қариндош-уруғ жонга оро кирди-ю, Зуҳринисанинг бошини бойлашадиган бўлишди. Не қилса ҳам туғишгани-да. Ота-онанинг айланиб-ўргилиши, Рихсивойнинг ўлдим-ёндимлари, совчи устига совчи билан Зуҳри ширин орзу-умидда турмушга чиқди.

Орадан уч-тўрт йил ўтиб, жўжабирдай жон бўлиб қолишди. Юсуфжон, Саида, Турсуной, Баҳромлар дунёга келишди. Кунларнинг бирида Зуҳрининг отаси куёвтўра Рихсивойни ёнига чақириб:

— Ўғлим, — деди у, — ҳозирги ишингизни мазаси йўққа ўхшайди, сизни шашликчиларга қўшиб қўйсам, яхши ишласангиз, рўзғор бут бўлиб кетади.

— Ўла-ўлгунимча унутмайман, раҳмат. — Рихсивой қўлини кўксига қўйиб, қайнатасига қуллуқ қилди.

АХЛОҚ МАВЗУИДА

Бу «касб» Рихсивойга жуда ёқиб тушди. Ишлари юришиб кетди. Беш-олти ой ўтмаёқ Рихсивойнинг юриш-туриши ўзгариб қолди. Босар-тусар бошқача. Қўлида шарақ-шарақ пул.

— Қани хотин, белни боғлайвер, шунча вақт эски қўрғоннинг чангини ялаганимиз етар. Бир данғиллама иморат қурайликки, кўрганлар Рихсивойга офарин, дейишсин.

Зуҳрининг қувончи чексиз эди. Орзу-умидлари поёнсиз эди. Усталар иш бошлаб юборишди. Зуҳрининг ҳам тиними йўқ. Қўли косов сочи супурги. Ишқилиб янги уйга кўчиб кирса, болалари яйраса, шу уйда уларнинг ҳузур-ҳаловати, роҳатини кўрса. Тўйлар ўтказиб, қиз узатса, келин туширса. Шу ширин хаёллар унга тиним бермас эди.

Мана, иморат ҳам қаддини кўтарди. Рихсивой айтгандай кўрганлар офарин дейдиган иморат бўлди. Иморат битди-ю, Зуҳри шунча қилган меҳнатларининг роҳатини лоақал бир неча ой бўлса ҳам татиб кўрмасиданоқ, оила қозонига заҳар тушди. Рихсивой кайфу-сафога берилди. Оилада бўлар-бўлмасга жанжал кўтариладиган бўлиб қолди. Пишиб етилган яра тирсиллаб ёрилгандай, маст-аласт бўлиб келган Рихсивой юрагидаги кирдикорларини очиб ташлади:

— Бил... биласанми, бу... бу иморатга онаси ўпмаган нозанин ярашади. Мен... мен ўша нозанинни деб... Сенми, ҳе, сен ўша эски қўрғонда тур... тураверасан. Турмайман дейсанми, яна яхши. Тўрт томонинг қувла. Нег...нега қимирламайсан. Қовушингни тўғрилаб қўяйми? Шашликчилар бригадасининг бошлиғи нозанин билан туради.

Зуҳри ҳангу-манг бўлиб қолди. Тушими ё ўнгими? Наҳотки, саккиз-тўққиз йил шу умид билан бир ёстиққа бош қўйган бўлса. Наҳотки, шу умид билан жигаргўшаларини бағрига босиб келган бўлса...

— Рихсивой ака, — Зуҳрининг юзларини кўзёшлари ювварди,— сизга нима гуноҳ қилдим, менга раҳмингиз келмаса ҳам мана шу, ҳали она сути оғзидан кетмаган болаларингизнинг ғамини енг. Уларни тирик етим қилманг.

— Ғамини сен билан от... отаонанг есин. Мен... мен янги жононимни... уқдингми?

Ўт билан ўйнашиб бўлармиди. Рихсивой Зуҳрининг, термулиб турган болаларининг кийим-бошларини ҳовлига улоқтирди.

Энди Зуҳрида кетишдан бўлак ҳеч қандай илож қолмаган эди. У Рихсивой сўкинаётган томонга, мунчоқ-мунчоқ пешана тери тўкилган иморат томонга беихтиёр қайрилиб боқиб, қалби ўртанган ҳолда, маюс, оғир-оғир қадам босиб борарди. Қулоқлари остида ниятига етган Рихсивойнинг сўкиниши ва мудҳиш қаҳ-қаҳаси жаранглаб эшитилаётгандай туюларди...

Бурноғи йилнинг июль ойи. Рихсивой Калинин районининг ўша вақтдаги судьяси Йўлдошев ҳузурида, У Зуҳри билан ажралиш тўғрисида берган аризасининг натижасини билгани келган. Бу ерда Зуҳри йўқ. Унинг овозини, юрак дардини, Рихсивой билан кечирган машаққатли ҳаёт йўлини тингламасдан туриб, ажралиш ҳақида ажрим чиқаришга Йўлдошевнинг ҳаққи борми? Шунда Рихсивой:

«Энди, ўзингиздан қолар гап йўқ. Бошида ҳам Зуҳрига кўнглим чопмаган эди. Бир иложини қилиб юборсангиз, ўла-ўлгунча...» деб қолди.

Ҳа, бир иложи топилди. Никоҳни бекор қилиш ҳақида қарор ҳам чиқарилди. Саккизинчи июлда шу район ЗАГС маъмурияти Рихсивойнинг қўлига никоҳни бекор қилиш гувоҳномасини тантана билан топширди.

Зуҳри-чи? Қачонгача дардини ичига ютади? У область судининг гражданлик ишлари бўйича судлов коллегиясига арз қилди. Ҳақ қарор топди. Область суди район судининг қарорини асоссиз, деб топди. Ўтган йили, 4 февралда Калинин район халқ суди ўртоқ Шомирзаев раислигида Рихсивойнинг даъволари асоссиз эканлигини, Зуҳри бегуноҳ эканлигини эътироф этиб, уларни яраштиришдек адолатли йўлни тутди.

Йўқ, Рихсивойнинг бағри тош микин ўзи? Бевафо ёр — умрга дор, деб бежиз айтишмаган экан. Зуҳри эски қўрғонда ёлғиз ўзи болалар билан яшар экан, Юсуфжон билан Шоира оғир касал бўлиб қолди Рихсивой бирон марта бўлса ҳам норасидалардан хабар олгани йўқ. Ҳатто дорига пул беришни ҳам эп кўрмади. Ҳали ота билан она меҳрига, дийдорига тўймаган гўдаклар дунёдан кўз юмди.

Рихсивойчи? Унинг дўпписи яримта. Кармони тўла пул, муҳаббат қургур уни ўликнинг кафанидай ўраб олган. Янги ёрнинг дарди-фироқида. У Гагарин номли 2-кечки умумий таълим мактабининг 10-синфида ўқиб юрган Марҳабо исмли қизга севги изҳор қилиб, унинг фироқида «ўртаниб» юрибди.

— Мана, нега ишонмайсизлар, олдинги хотинимдан ажралганим тўғрисида гувоҳнома қозоғим бор, — у Марҳабога ҳам, унинг отаси Маҳмуджон акага ҳам собиқ судья Йўлдошев чиқариб берган қарорни рўкач қиларди,—Зуҳри бошида кўнглимга ўтирмаган эди-да. Энди Марҳабони бошимга кўтараман, ҳеч нарсага зор қилиб қўймайман. Моли-жоним, данғиллама иморатим уники бўлади.

На чора, Марҳабо ҳам, отаси Маҳмуджон ака ҳам Рихсивойнинг «юрак» сўзларига ишонишди. Тўй куни, олиқ-солиқлар белгилаб бўлинди.

Энди Рихсивойнинг оғзи қулоғида. Ҳали айтганимиздай, «қўша қовушиш» кунини интизорлик билан кутарди...

Рихсивойнинг уйида тўй. Карнай-сурнай садолари янграйди. Дошқозонлар қайнайди. Дастурхонлар тузалган. Май-шароблар қуйилган. Қариндош-уруғлар, дўст-ёрлар Рихсивойни муборакбод этишади. У икки қўлини кўксига қўйиб, қуллуқ этади. Мана, вақт яқинлашиб келяпти. Ҳа, демай куёвтўра жўралари билан бирга «тўйлар муборак» деб, келин томон йўл олишади. Лекин...

...Нима бўлди, нега аринниг ини бузилгандек, меҳмонлар шошилиб қолишди? Аввалига бошланган пичир-пичир бирданига шов-шувга айланиб кетди.

— Келин томондан чопар келибди, — деди ниҳоят тўйбошилардан бири. — Район прокуратурасидан, милициясидан одамлар келиб, тўйни босишибди. Ҳай, Рихсивой, ўзингни панага ол ука, яна бир балога гирифтор бўлиб юрма!

— Ие, сарф-харажатлар нима бўлади, сарполар нима бўлади, олиқ-солиқ нима бўлади, — ҳеч кимнинг гапига қулоқ солмай бидирларди Рихсивой.

— Олиқ-солиғингни қўйиб тур, ўзингни эҳтиёт қил, — бақирарди акаси Нормат.

Ҳозиргина «Тўйлар муборак» куйини янгратаётган карнай-сурнайчилар ҳам энди қайси куйга чалишни билмай ҳанги-манг бўлиб қолишди. Чалаверишсамикин ё жим бўлишсамикин?...

Ҳа, шундай бўлган эди. Район прокуратураси, милиция ходимлари Зуҳрининг арзини тинглашди. Марҳабо эндигина 17 ёшга тўлганлигини, Рихсивой Азимов Зуҳридан ажралиш ҳақидаги бекор қилинган гувоҳномани қиз томонга рўкоч этганлигини, ҳали ўн гулидан бир гули очилмаган ёш қиз Марҳабони ҳам йўлдан оздириш учун уринганлигини фош қилишди. Шундай қилиб, ўйи бузуқнинг тўйи бузилди.

Энди эл-юрт орасида йигитман, деб қандай қилиб бош кўтариб юрасан, Рихсивой!

Усмон ЖОНГИТОВ,
Карим ЖАЛИЛОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — **Эшиттиришлар программаси,** 18.00 — **Теleянгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.10 — **Ленин юлдузлари порлайверсин** (болалар учун), 18.45 — **Илғорлар тажриба мактаби** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 19.00 — **Концерт,** 19.40 — **Телеянгиликлар,** 19.55 — **Эшиттиришлар программаси.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси,** 18.00 — **Сўнгги мўри тозаловчи** (болалар учун мультфильм), 18.10 — **Пионер камалаги,** 18.40 — **Телеянгиликлар,** 18.50 — **Оперетта тарихидан. Имре Кальман** (тўққизинчи эшиттириш).

Ўзбек тилида: 20.00 — **Ўзбек совет поэзиясининг телеантологияси. Уйғун. Севги ҳақида шеърлар,** 20.20 — **Шарқ назми тароналари,** 21.00 — **Фронт газеталарини варақлаганда,** 21.20 — **Телеянгиликлар,** 21.30 — **Она қиссаси** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

Рус тилида: 20.00 — **Мультфильм** (болалар учун), 20.10 — **Пландаги рақамлар** (телеочерк), 20.40 — **Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. Александр Пархоменко** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21.55 — **Унинг вазифаси шундай** (ҳужжатли фильм), 22.15 — **Пушкиннинг ўлими** (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 14/IIда **Майсаранинг иши,** 15/II да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—14/II да **Ўғирланган умр,** 15/II да **Аяжонларим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/II да **Момо ер,** 15/II да **Ўғил уйлантириш.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Қувноқ арена» коллективи артистларининг гастроллари. Раҳбари Виктор Владимиров.**

КИНО

Уруш ва тинчлик (3-4 серия)— САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ва кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 да).

Малиновкада тўй — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Жаннатдан қувилган — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

«Сатурн»нинг ҳалокати (1-2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 2 да).

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОН МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ
маълум қиладики
хўжалик ҳисобидаги
ташкилотлар:
район универмаги, район хўжалик ва маданий моллар магазини, район озиқ-овқат магазини ва ошхона
ТУГАТИЛАДИ
Тугатилган ташкилотларга бўлган даъволар 15 февралгача қабул қилинади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В31232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02221 ИНДЕКС — 64697. № Б — 1799.